

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/1583 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Αυγούστου 2014

σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης SA.18859 (11/C) (ex 65/10 NN) που έθεσε σε εφαρμογή το Ηνωμένο Βασίλειο — Απαλλαγή από τον φόρο επί των αδρανών υλικών (Aggregates Levy) στη Βόρεια Ιρλανδία (πρώην N 2/04)*[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 5466]***(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις ⁽¹⁾, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή του να θεσπίσει στη Βόρεια Ιρλανδία μέτρο απαλλαγής από τον φόρο επί των αδρανών υλικών που επιβάλλεται στο Ηνωμένο Βασίλειο («το μέτρο»), το οποίο θα εφαρμοζόταν σε παρθένα αδρανή υλικά που εξορύσσονται στη Βόρεια Ιρλανδία και αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εκεί, καθώς και σε προϊόντα που προκύπτουν από τη μεταποίηση παρθένων αδρανών υλικών που εξορύσσονται στη Βόρεια Ιρλανδία και αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εκεί. Η κοινοποίηση αυτή πραγματοποιήθηκε με επιστολή της 5ης Ιανουαρίου 2004, η οποία καταχωρίστηκε στις 9 Ιανουαρίου 2004.
- (2) Το μέτρο κοινοποιήθηκε ως τροποποίηση της αρχικής απαλλαγής από τον φόρο επί των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία ⁽²⁾, η οποία είχε εγκριθεί από την Επιτροπή με την απόφαση της 24ης Απριλίου 2002 στην υπόθεση N863/01 ⁽³⁾ (απόφαση N863/01).
- (3) Στις 7 Μαΐου 2004 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση «περί μη διατύπωσης αντιρρήσεων» όσον αφορά το μέτρο αυτό ⁽⁴⁾ (απόφαση της 7ης Μαΐου 2004).
- (4) Στις 30 Αυγούστου 2004 η British Aggregates Association, η Healy Bros. Ltd και η David K. Trotter & Sons Ltd άσκησαν προσφυγή κατά της απόφασης της 7ης Μαΐου 2004 (η προσφυγή καταχωρίστηκε με αριθμό υπόθεσης T-359/04).
- (5) Στις 9 Σεπτεμβρίου 2010 το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της 7ης Μαΐου 2004 ⁽⁵⁾. Σύμφωνα με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου, η Επιτροπή δεν νομιμοποιούνταν να εκδώσει απόφαση περί μη διατύπωσης αντιρρήσεων, διότι δεν είχε εξετάσει το ζήτημα της πιθανής διακριτικής μεταχείρισης στο πεδίο της φορολογίας μεταξύ των σχετικών εγχώριων προϊόντων και των εισαγόμενων προϊόντων καταγωγής Ιρλανδίας. Η Επιτροπή δεν άσκησε έφεση κατά της συγκεκριμένης δικαστικής απόφασης.
- (6) Στις 15 Δεκεμβρίου 2010 και στις 21 Δεκεμβρίου 2011 το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με το μέτρο, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων που αφορούσαν την αναστολή της εφαρμογής του επίμαχου μέτρου από 1ης Δεκεμβρίου 2010 μέσω της ανάκλησης της σχετικής νομοθετικής πράξης του 2004 [Aggregates Levy (Northern Ireland Tax Credit) Regulations 2004] (νομοθετική πράξη S.I. 2004/1959).
- (7) Η Επιτροπή ζήτησε την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών με επιστολή της 2ας Φεβρουαρίου 2011. Το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε περαιτέρω πληροφορίες με επιστολές της 7ης Μαρτίου 2011 και της 10ης Ιουνίου 2011.

⁽¹⁾ ΕΕ C 245 της 24.8.2011, σ. 10, με διορθωτικό στην ΕΕ C 328 της 11.11.2011, σ. 11.

⁽²⁾ Πρόκειται για τη σταδιακή επιβολή του φόρου επί των αδρανών υλικών.

⁽³⁾ ΕΕ C 133 της 5.6.2002, σ. 11.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 81 της 2.4.2005, σ. 4.

⁽⁵⁾ Απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2010 στην υπόθεση T-359/04, British Aggregates και λοιπών κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-04227.

- (8) Με επιστολή της 13ης Ιουλίου 2011, η Επιτροπή κοινοποίησε στο Ηνωμένο Βασίλειο την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με την ενίσχυση.
- (9) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁶⁾ (εφεξής «απόφαση κίνησης της διαδικασίας»). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση.
- (10) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από δύο ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία τις υπέβαλαν αμφότερα στις 23 Σεπτεμβρίου 2011. Στις 10 Νοεμβρίου 2011 διαβίβασε τις παρατηρήσεις αυτές στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο οποίο δόθηκε η δυνατότητα να διατυπώσει σχετικά την άποψή του. Οι παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου παρελήφθησαν με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2011.
- (11) Το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες στις 17 Σεπτεμβρίου 2012 και στις 10 Οκτωβρίου 2012. Στις 23 Ιανουαρίου 2014 και στις 7 Φεβρουαρίου 2014 η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο ανταποκρίθηκε στα αιτήματα αυτά την 1η Απριλίου 2014 και την 4η Ιουνίου 2014, αντιστοίχως.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

2.1. Ο φόρος επί των αδρανών υλικών

- (12) Ο φόρος επί των αδρανών υλικών (εφεξής «ΦΑΥ») είναι περιβαλλοντικός φόρος επί της εμπορικής εκμετάλλευσης αδρανών υλικών και εφαρμόζεται στα πετρώματα, την άμμο και τους χάλικες. Θεσπίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, με ισχύ από την 1η Απριλίου 2002, για την εξυπηρέτηση των περιβαλλοντικών στόχων της μεγιστοποίησης της χρήσης ανακυκλωμένων αδρανών υλικών και άλλων εναλλακτικών μεθόδων αντί της χρήσης παρθένων αδρανών υλικών, καθώς και της προώθησης της αποδοτικής εξόρυξης και χρήσης παρθένων αδρανών υλικών, τα οποία συνιστούν μη ανανεώσιμο φυσικό πόρο. Το περιβαλλοντικό κόστος της εξόρυξης αδρανών υλικών που αντισταθμίζεται μέσω του ΦΑΥ περιλαμβάνει τον θόρυβο, τη σκόνη, καθώς και τις βλάβες που προκαλούνται στη βιοποικιλότητα και στην αισθητική του τοπίου.
- (13) Ο ΦΑΥ εφαρμόζεται στα παρθένα αδρανή υλικά που εξορύσσονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε εισαγόμενα παρθένα αδρανή υλικά κατά την πρώτη τους χρήση ή πώληση στο Ηνωμένο Βασίλειο ⁽⁷⁾. Ο φορολογικός συντελεστής κατά τον χρόνο της πρώτης κοινοποίησης ανερχόταν σε 1,60 λίρες στερλίνες (GBP) ανά τόνο ⁽⁸⁾. Ο ΦΑΥ εφαρμόζεται επίσης στην εμπορική εκμετάλλευση των παρθένων αδρανών υλικών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων. Δεν εφαρμόζεται σε μεταποιημένα και ανακυκλωμένα αδρανή υλικά και σε παρθένα αδρανή υλικά που εξαγονται από το Ηνωμένο Βασίλειο.

2.2. Η αρχική απαλλαγή από τον φόρο επί των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία

- (14) Στην απόφασή της αριθ. N863/01, η Επιτροπή έκρινε ότι η σταδιακή επιβολή του ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν συμβίβαστη με το τμήμα E.3.2 του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ⁽⁹⁾ («οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις»). Η εγκριθείσα ενίσχυση έλαβε τη μορφή πενταετούς καθεστώτος σταδιακής μείωσης της φοροαπαλλαγής, με έτος έναρξης το 2002 και λήξη το 2007. Η αρχική απαλλαγή από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία κάλυπτε μόνο την εμπορική εκμετάλλευση αδρανών υλικών που χρησιμοποιούνταν στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων.

2.3. Η τροποποιημένη απαλλαγή από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία

- (15) Η παρούσα απόφαση αφορά αποκλειστικά την τροποποιημένη απαλλαγή από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία, η οποία εφαρμόζοταν σε παρθένα αδρανή υλικά που εξορύσσονται στη Βόρεια Ιρλανδία και αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εκεί, καθώς και σε μεταποιημένα προϊόντα που παράγονται από παρθένα αδρανή υλικά τα οποία εξορύσσονται στη Βόρεια Ιρλανδία και αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εκεί.

2.3.1. Τροποποίηση

- (16) Όπως διευκρινίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 12 έως 14 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο έκρινε ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών που επικρατούσαν στη Βόρεια Ιρλανδία, ήταν απαραίτητη η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της απαλλαγής από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία.

⁽⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽⁷⁾ Ο ΦΑΥ εφαρμόζεται σε εισαγόμενα ακατέργαστα αδρανή υλικά, αλλά όχι σε αδρανή υλικά που περιέχονται σε εισαγόμενα μεταποιημένα προϊόντα.

⁽⁸⁾ Στις 2 Απριλίου 2008, δηλαδή την ημερομηνία έναρξης ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, ο συντελεστής του ΦΑΥ ανερχόταν σε 1,95 GBP/ανά τόνο.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3.

- (17) Ως εκ τούτου, το αρχικό καθεστώς της φοροαπαλλαγής (σταδιακή επιβολή του ΦΑΥ) τροποποιήθηκε. Η εν λόγω φοροαπαλλαγή εφαρμόστηκε σε όλες τις κατηγορίες παρθένων αδρανών υλικών, δηλαδή όχι μόνο στα αδρανή υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων, όπως ίσχυε βάσει της αρχικής φοροαπαλλαγής που προβλεπόταν στην απόφαση N863/01, αλλά και στα παρθένα αδρανή υλικά που χρησιμοποιούνται απευθείας σε ακατέργαστη μορφή ⁽¹⁰⁾.
- (18) Η φοροαπαλλαγή ορίστηκε στο 80 % του οφειλόμενου ΦΑΥ και θεσπίστηκε ως μεταβατική ρύθμιση. Τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2004 και προβλεπόταν η συνέχιση της εφαρμογής της έως τις 31 Μαρτίου 2011 (ήτοι εννέα έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ΦΑΥ την 1η Απριλίου 2002).
- (19) Το εν λόγω καθεστώς φοροαπαλλαγής αναστάλη την 1η Δεκεμβρίου 2010.

2.3.2. Περιβαλλοντικές συμφωνίες

- (20) Προκειμένου να επιτευχθούν με αποτελεσματικότερο τρόπο οι επιδιωκόμενοι περιβαλλοντικοί στόχοι, το Ηνωμένο Βασίλειο έδωσε ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της φοροαπαλλαγής την επίσημη σύναψη κατόπιν διαπραγμάτευσης συμφωνιών μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των αιτούντων, καθώς και τη συμμόρφωση των τελευταίων προς αυτές, στο πλαίσιο των οποίων οι αιτούντες δεσμεύονταν να υλοποιήσουν πρόγραμμα βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της φοροαπαλλαγής.
- (21) Τα βασικά κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς φοροαπαλλαγής ήταν τα εξής:
- κάθε επιλέξιμη εγκατάσταση έπρεπε να διαθέτει τις απαιτούμενες άδειες εκμετάλλευσης, υποχρεωτικές περιβαλλοντικές άδειες κ.λπ. και
 - ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης έπρεπε να «εγγραφεί» σε καθεστώς περιβαλλοντικών ελέγχων. Ο πρώτος έλεγχος έπρεπε να ανατεθεί και να υποβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία εγγραφής στο καθεστώς και έκτοτε να επικαιροποιείται ανά διετία.
- (22) Κάθε συμφωνία προσαρμοζόταν κατά περίπτωση στις συνθήκες του εκάστοτε λατομείου, λαμβανομένων υπόψη, για παράδειγμα, των ισχυόντων προτύπων και των περιθωρίων βελτίωσης. Οι τομείς επιδόσεων που καλύπτονταν ήταν οι ακόλουθοι: ποιότητα του αέρα, αρχαιολογία και γεωποικιλότητα, βιοποικιλότητα, εξόρυξη με τη βοήθεια εκρηκτικών υλών, ευθύνη της κοινότητας, σκόνη, ενεργειακή απόδοση, υπόγεια ύδατα, τοπίο και οπτική ενόχληση, θόρυβος, αποθήκευση και μεταφορά πετρελαίου και χημικών ουσιών, αποκατάσταση και μετέπειτα μέριμνα, χρήση εναλλακτικών λύσεων αντί των πρωτογενών αδρανών υλικών, επιφανειακά ύδατα, επιπτώσεις της μεταφοράς εκτός της βιομηχανικής εγκατάστασης, και διαχείριση των αποβλήτων.
- (23) Αρμόδιο για την παρακολούθηση των εν λόγω συμφωνιών ήταν το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βόρειας Ιρλανδίας, ενώ προβλεπόταν η ανάκληση της φοροαπαλλαγής για επιχειρήσεις που παρουσίαζαν σοβαρές ελλείψεις.

2.3.3. Κόστος παραγωγής, τιμή πώλησης των αδρανών υλικών και ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή

- (24) Όσον αφορά το κόστος παραγωγής αδρανών υλικών, το Ηνωμένο Βασίλειο διευκρίνισε ότι παρουσίαζε σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των λατομείων και ότι το ίδιο αναμενόταν να ισχύει και για τις τιμές ⁽¹¹⁾. Οι μέσες τιμές πώλησης λατομείου για διαφορετικές κατηγορίες αδρανών υλικών συνοψίζονται στον πίνακα 1 ⁽¹²⁾. Τα περιθώρια κέρδους παρουσίαζαν και αυτά διακυμάνσεις, αλλά σύμφωνα με εκτιμήσεις του κλάδου, το σύννηδες ποσοστό κυμαινόταν μεταξύ 2 % και 5 %.

Πίνακας 1

Τιμή πώλησης

Τύπος πετρώματος	Τιμή λατομείου προ φόρων (GBP/τόνο)
Βασάλτης	4,21
Ψαμμίτης	4,37

⁽¹⁰⁾ Τα αδρανή υλικά που εξορύσσονταν στη Βόρεια Ιρλανδία και μεταφέρονταν προς οποιονδήποτε προορισμό στη Μεγάλη Βρετανία ήταν υποκείμενα στον ΦΑΥ με πλήρη συντελεστή φορολόγησης. Το ίδιο ίσχυε και στην περίπτωση των αδρανών υλικών που εξορύσσονταν στη Βόρεια Ιρλανδία και χρησιμοποιούνταν στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων που μεταφέρονταν στη Μεγάλη Βρετανία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλιζόταν ότι τα αδρανή υλικά και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονταν από τη Βόρεια Ιρλανδία δεν ευνοούνταν από ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά της Μεγάλης Βρετανίας.

⁽¹¹⁾ Τα ανωτέρω στοιχεία διαβιβάστηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο για τους σκοπούς της αξιολόγησης του μέτρου βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Δήλωση του 2009 του Υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Επενδύσεων της Βόρειας Ιρλανδίας σχετικά με τα ορυκτά (DETI Minerals Statement 2009).

⁽¹²⁾ Το κόστος διανομής εξαρτάται από τις αποστάσεις μεταφοράς, και το κόστος μεταφοράς κυμαίνεται μεταξύ 0,15-0,20 GBP ανά τόνο και ανά μίλι, με παράδοση των αδρανών υλικών εντός περιμέτρου 10 έως 15 μιλίων, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες.

Τύπος πετρώματος	Τιμή λατομείου προ φόρων (GBP/τόνο)
Ασβεστόλιθος	3,72
Άμμος & χάλικες	4,80
Άλλο	5,57
Σταθμισμένη μέση τιμή	4,42

- (25) Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο διαβίβασε περαιτέρω πληροφορίες όσον αφορά το κόστος παραγωγής των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Μεγάλη Βρετανία. Το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος και των αδειών εκμετάλλευσης είναι υψηλότερο στη Βόρεια Ιρλανδία σε σύγκριση με τη Μεγάλη Βρετανία. Το κόστος ηλεκτρισμού ανέρχεται κατά μέσο όρο σε περίπου 14p/kWh για μια επιχείρηση μικρού/μεσαίου μεγέθους στη Βόρεια Ιρλανδία και σε 11p/kWh για επιχειρήσεις παρόμοιου μεγέθους στο Ηνωμένο Βασίλειο συνολικά. Οι μεγάλοι και πολύ μεγάλοι καταναλωτές ηλεκτρικού ρεύματος στη Βόρεια Ιρλανδία καταβάλλουν, κατά μέσο όρο, 10p/kWh, έναντι περίπου 8p/kWh στο Ηνωμένο Βασίλειο συνολικά. Από εκτιμήσεις που υπέβαλε ο κλάδος προκύπτει ότι το κόστος ηλεκτρικού ρεύματος και καυσίμου αντιστοιχεί σε 30-46p για κάθε παραγόμενο τόνο αδρανούς υλικού. Επιπλέον, τα λατομεία της Βόρειας Ιρλανδίας βρίσκονται αντιμέτωπα με σημαντικά υψηλότερο κόστος έκδοσης αδειών εκμετάλλευσης από ό,τι οι αντίστοιχες επιχειρήσεις στη Μεγάλη Βρετανία και τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας. Προς επίρρωση της δήλωσης αυτής, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε στοιχεία σύγκρισης του κόστους.
- (26) Όσον αφορά, εν γένει, τα διαφορετικά επίπεδα τιμών μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Μεγάλης Βρετανίας, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε διευκρινίσει ότι οι προμηθευτές στη Βόρεια Ιρλανδία ουδέποτε κατόρθωσαν να χρεώνουν τις ίδιες τιμές με αυτές που χρεώνονταν στη Μεγάλη Βρετανία. Το Ηνωμένο Βασίλειο παρέσχε εν προκειμένω τις μέσες τιμές των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Μεγάλη Βρετανία κατά την περίοδο 2001-2008. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του πλήρους φορολογικού συντελεστή θα αντιστοιχούσε σε μεγαλύτερο ποσοστό της τιμής πώλησης σε μια ήδη συμπιεσμένη αγορά. Αυτή η αδυναμία μετακύλισης του κόστους στους καταναλωτές αποτελεί σημαντικό ιστορικό παράγοντα της έλλειψης επενδύσεων για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και εξηγείται βάσει οικονομικών (κατακερματισμός της αγοράς) και γεωλογικών παραμέτρων.
- (27) Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με τις μέσες τιμές των αδρανών υλικών. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, εξαιρουμένης της περίπτωσης ειδικών αδρανών υλικών υψηλής αξίας, η μεταφορά αδρανών υλικών από τη Βόρεια Ιρλανδία προς τη Μεγάλη Βρετανία, ή ακόμη και εντός της Μεγάλης Βρετανίας, π.χ. από τη Σκωτία για χρήση στο Λονδίνο, δεν είναι οικονομικά συμφέρουσα. Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται οι τιμές λατομείου στη Βόρεια Ιρλανδία και στη Μεγάλη Βρετανία για την περίοδο 2006-2011, στην περίπτωση της Βόρειας Ιρλανδίας, συμπεριλαμβανομένου του 2012 στην περίπτωση της Μεγάλης Βρετανίας.

Πίνακας 2 ⁽¹³⁾**Μέσες τιμές λατομείου**

Έτος	Τιμή ανά τόνο στη Βόρεια Ιρλανδία (σε GBP)		Τιμή ανά τόνο στη Μεγάλη Βρετανία (σε GBP)	
	Άμμος και χάλικες	Θραυστά πετρώματα	Άμμος και χάλικες	Θραυστά πετρώματα
2006	3,81	3,60	9,18	7,34
2007	4,68	4,07	9,08	7,01
2008	3,74	4,84	10,05	8,11
2009	4,80	4,30	10,04	8,03
2010	3,38	4,25	10,47	7,90
2011	2,93	4,30	10,70	7,77
2012			10,02	8,28

⁽¹³⁾ Στοιχεία για τη Βόρεια Ιρλανδία από την ετήσια επιθεώρηση για τα ορυκτά με τίτλο «Annual Minerals Survey» του Υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Επενδύσεων της Βόρειας Ιρλανδίας και στοιχεία για τη Μεγάλη Βρετανία από στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της ετήσιας επιθεώρησης ορυκτών με τίτλο «Annual Minerals Raised Survey».

- (28) Τα αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με την τιμολόγηση συντείνουν στο ίδιο συμπέρασμα που είχε αναφέρει το Ηνωμένο Βασίλειο σε προγενέστερο στάδιο (αιτιολογική σκέψη 26), δηλαδή στο γεγονός ότι η εφαρμογή του πλήρους συντελεστή του ΦΑΥ θα αντιστοιχούσε σε μεγαλύτερο ποσοστό της τιμής πώλησης σε μια ήδη συμπιεσμένη αγορά. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι τα αδρανή υλικά υπό μορφή άμμου και χαλίκων ή θραυστών πετρωμάτων από τη Βόρεια Ιρλανδία δεν θα μπορούσαν να ανταγωνιστούν τις μέσες τιμές στη Μεγάλη Βρετανία μετά τον συνυπολογισμό του κόστους των [...] (*) GBP ανά τόνο για τη θαλάσσια μεταφορά τους. Η χαμηλή τιμή των αδρανών υλικών εν γένει είναι απαγορευτική για την πώλησή τους σε απομακρυσμένες αγορές, δεδομένου ότι, ακόμη και με κόστος της τάξης των [...] GBP ανά τόνο, μια διαδρομή [...] μιλίων θα συνεπαγόταν αύξηση της τιμής λατομείου σχεδόν κατά [...] %. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ένα πλησιέστερο λατομείο θα ήταν κατά πάσα πιθανότητα σε θέση να προσφέρει ανταγωνιστικότερη τιμή.
- (29) Όσον αφορά την ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή, το Ηνωμένο Βασίλειο διευκρίνισε ότι η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή για τα αδρανή υλικά κυμαίνεται από 0,2 έως 0,5. Κατόπιν εξέτασης των στοιχείων για την ποσότητα και τις τιμές των αδρανών υλικών στη Μεγάλη Βρετανία και τη Βόρεια Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο συνήγαγε ότι η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή για τις περισσότερες κατηγορίες αδρανών υλικών κυμαίνεται από σχεδόν μηδενικές τιμές έως περίπου 0,52. Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο κατέδειξε ότι οι εκτιμήσεις της ελαστικότητας της ζήτησης ως προς την τιμή για τις ηπειρωτικές περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπορούν να εφαρμοστούν στη Βόρεια Ιρλανδία λόγω των διαφορών μεταξύ των δύο αγορών. Ως εκ τούτου, τα αριθμητικά στοιχεία που διαβιβάστηκαν αρχικά δεν είναι συναφή για την αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε ότι επιχείρησε να προσδιορίσει την ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή που θα μπορούσε να εφαρμοστεί αποκλειστικά και μόνο στη Βόρεια Ιρλανδία, αλλά επισήμανε ότι δεν υπήρχαν τα σχετικά δεδομένα για τον υπολογισμό της.
- (30) Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε στοιχεία τα οποία καταδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο οι αποκλίσεις μεταξύ των τιμών επηρεάζουν τη ζήτηση στην αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας. Προς τον σκοπό αυτό υποβλήθηκαν στοιχεία από τις τέσσερις εκ των πέντε μεγαλύτερων εξορυκτικών βιομηχανιών της Βόρειας Ιρλανδίας. Δεδομένου ότι το κόστος μεταφοράς τείνει να περιορίσει την αγορά στα λατομεία εκείνα που είναι σε θέση να πωλούν προϊόντα σε ανταγωνιστικές τιμές, ήταν δύσκολο να προσδιοριστεί μια άμεση συσχέτιση μεταξύ των τιμών και των μεριδίων αγοράς. Η ζήτηση και το μερίδιο αγοράς είναι πιθανότερο να ανταποκρίνονται στην έναρξη ή την ολοκλήρωση μεγάλων κατασκευαστικών έργων σε τοπικό επίπεδο από ό,τι στη διαφοροποίηση των τιμών σε εθνική κλίμακα. Επιπλέον, οι εν λόγω επιχειρήσεις, οι οποίες κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς στη Βόρεια Ιρλανδία, συχνά πωλούν επίσης ειδικά προϊόντα υψηλότερης ποιότητας, με συνέπεια η σύγκριση μεταξύ των παραγωγών για τον καθορισμό πιθανής τάσης της αγοράς να μην είναι ακριβής. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε ότι οι αποκλίσεις των τιμών επηρεάζουν πράγματι τη ζήτηση, αλλά περισσότερο σε τοπικό επίπεδο. Οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται πλησίον των συνόρων με τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, δηλαδή σε απόσταση περίπου 23 μιλίων από τα σύνορα, επισήμαναν ότι οι πωλήσεις τους μειώθηκαν σημαντικά, όταν αύξησαν τις τιμές τους. Συγκεκριμένα στοιχεία προσκομίστηκαν όσον αφορά τις [...] και [...]. Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι επιπτώσεις των μεταβολών της τιμής στην [...] και στις εγκαταστάσεις [...] της [...] κατά την περίοδο 2009-2013, οι οποίες καταδεικνύουν σημαντική μείωση στον όγκο των πωλήσεων και στα έσοδα μετά την άρση της φοροαπαλλαγής το 2010. Κατά την προσπάθεια μετακύλισης ολόκληρου του φόρου, η [...] και οι εγκαταστάσεις [...] της [...] σημείωσαν απώλεια της τάξης [...] % στις πωλήσεις τους, ποσοστό που συνιστά σημαντική μείωση.

Πίνακας 3

Οι επιπτώσεις των μεταβολών της τιμής στην [...] και στις εγκαταστάσεις [...] της [...] κατά την περίοδο 2009-2013

Έτος	Τόνοι	Πωλήσεις	Μέση τιμή
2009	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	[...]	[...]
2011	[...]	[...]	[...]
2012	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]

- (31) Οι εγκαταστάσεις μεταποιημένων προϊόντων που βρίσκονται πλησίον των συνόρων με τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας βρέθηκαν επίσης αντιμέτωπες με το πρόβλημα σημαντικών μειώσεων στις πωλήσεις τους όταν επιχείρησαν να μετακυλίσουν το πλήρες κόστος του φόρου επί των αδρανών υλικών. Για παράδειγμα, οι εγκαταστάσεις [...] της [...] στην περιοχή [...], η οποία απέχει μόλις ένα μίλι από τα σύνορα, παρουσίασαν πτώση της παραγωγής τους από [...] m³ το 2005 σε μόλις [...] m³ το 2013 εξαιτίας της αύξησης των τιμών των υλικών τους.

(*) Επιχειρηματικό απόρρητο.

- (32) Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε στοιχεία από τα οποία διαφαίνεται η εξέλιξη των υποδομών και άλλων έργων του δημόσιου τομέα κατά την περίοδο μεταξύ του 2000 και του 2012. Η εξέλιξη αυτή δείχνει αύξηση των δημοσίων έργων κατά την περίοδο 2007-2009, την οποία διαδέχθηκε μείωση και κατόπιν μικρή αύξηση το 2012. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα κατασκευαστικά έργα εν γένει επηρεάστηκαν από την οικονομική κάμψη και, ως εκ τούτου, οι εν λόγω τάσεις δεν μπορούν να ληφθούν αυτοτελώς υπόψη, διότι ενδέχεται να οφείλονται στο οικονομικό περιβάλλον και στις τάσεις της αγοράς του κατασκευαστικού κλάδου.
- (33) Το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε επίσης τιμές προσφορών για την περίοδο 2007-2013 για αδρανή υλικά που αγόρασε το Υπουργείο Δημοσίων Έργων Οδοποιίας της Βόρειας Ιρλανδίας (πίνακας 4), στις οποίες συμπεριλαμβάνεται το κόστος μεταφοράς προς τις τοπικές αποθήκες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων Οδοποιίας. Από τα στοιχεία προκύπτει σαφώς ότι μετά το 2010, έτος αναστολής της απαλλαγής από τον ΦΑΥ, οι τιμές είτε μειώθηκαν, ενίοτε μάλιστα δραματικά, είτε παρουσίασαν μικρή αύξηση, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό από το ποσό του πλήρους συντελεστή του ΦΑΥ, ήτοι 1,95 GBP. Αυτό αποδεικνύει ότι, ακόμη και στο πλαίσιο των πωλήσεων προς το δημόσιο, οι παραγωγοί αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας δεν μπορούσαν να μετακυλίσουν τον ΦΑΥ στους πελάτες τους. Το στοιχείο αυτό αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο εάν ληφθεί υπόψη ότι ο δημόσιος τομέας πιθανότατα επηρεάστηκε λιγότερο από την οικονομική κάμψη και ότι ο κλάδος των δημοσίων κατασκευαστικών έργων, όπως τα έργα που εκτελέστηκαν από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων Οδοποιίας, αύξησε το μερίδιό του στη συνολική ζήτηση αδρανών υλικών.

Πίνακας 4

Τιμές προσφορών κατά την περίοδο 2007-2013 για αδρανή υλικά που αγόρασε το Υπουργείο Δημοσίων Έργων Οδοποιίας της Βόρειας Ιρλανδίας

Έτος	Ψηφίδες 10mm (σε GBP)	Άμμος για σκυρόδεμα (σε GBP)	Λίθοι τύπου 3 (σε GBP)
2007	8,43	9,52	4,67
2008	8,49	9,52	4,70
2009	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	[...]	[...]
2011	[...]	[...]	[...]
2012	[...]	[...]	[...]
2013	[...]	[...]	[...]

2.3.4. Η αγορά αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας

- (34) Δεδομένου ότι από την απαλλαγή από τον ΦΑΥ ευνοήθηκαν μόνο τα λατομεία της Βόρειας Ιρλανδίας και όχι τα λατομεία του υπόλοιπου Ηνωμένου Βασιλείου, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε πληροφορίες σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η αγορά αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας αποτελεί διαφορετική γεωγραφική αγορά από την ευρύτερη αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και σχετικά με το πού έγκεινται οι διαφορές μεταξύ των δύο αγορών.
- (35) Το Ηνωμένο Βασίλειο κατέδειξε ότι οι αγορές αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Μεγάλη Βρετανία είναι χωριστές και απολύτως διακριτές μεταξύ τους, με εξαιρετικά περιορισμένο βαθμό αλληλεπίδρασης. Η αγορά αδρανών υλικών έχει την τάση να είναι τοπικού χαρακτήρα, λόγω του σχετικά υψηλού κόστους μεταφοράς των υλικών σε σχέση με την τιμή πώλησής τους. Αξιοποιώντας στοιχεία που είχε στη διάθεσή του από το Υπουργείο Μεταφορών, το Ηνωμένο Βασίλειο υπολόγισε ότι το μέσο κόστος οδικής μεταφοράς ανά τόνο αδρανών υλικών ανέρχεται σε 0,855 GBP ανά τόνο και ανά μίλι. Η χαμηλή τιμή των προϊόντων αδρανών υλικών συνεπάγεται ότι η μεταφορά τους σε μακρινές αποστάσεις καθιστά τα προϊόντα αδρανών υλικών λιγότερο ανταγωνιστικά από τα υλικά που προέρχονται από λατομεία τα οποία βρίσκονται εγγύτερα στον πελάτη. Επιπλέον, οι εξαγωγείς αδρανών υλικών εκτιμούν ότι το κόστος θαλάσσιας μεταφοράς αδρανών υλικών μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Μεγάλης Βρετανίας ανέρχεται περίπου σε [...] GBP ανά τόνο. Στον θαλάσσιο ναύλο προστίθεται στη συνέχεια ο απαιτούμενος οδικός ναύλος από το λατομείο προς τον λιμένα και από την αποβάθρα εκφόρτωσης προς τον τόπο χρήσης. Το Ηνωμένο Βασίλειο κατέδειξε περαιτέρω ότι η μεταφορά αδρανών υλικών μεταξύ των δύο περιοχών είναι οικονομικά ασύμφορη, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ειδικών χρωματισμένων λίθων ή αδρανών υλικών υψηλότερης αξίας. Εκτιμάται ότι ακόμη και για τα υλικά αυτά, απαιτείται κατά πάσα πιθανότητα πρόσθετο κόστος της τάξης των [...] GBP ανά τόνο για την οδική μεταφορά από οποιαδήποτε προβλήτα εκφόρτωσης στη Μεγάλη Βρετανία προς τις πλησιέστερες μονάδες παραγωγής ασφάλτου.

- (36) Η προσφορά αδρανών υλικών παρουσιάζει μεγάλες διαφορές μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Μεγάλης Βρετανίας λόγω της διαθεσιμότητας των υλικών και του αριθμού των διαφόρων επιχειρήσεων εκμετάλλευσης λατομείων. Λόγω της γεωλογικής φύσης της, η Βόρεια Ιρλανδία μπορεί να δηλώνει με υπερηφάνεια ότι διαθέτει μεγαλύτερη ποικιλία τύπων πετρωμάτων από κάθε άλλη περιοχή αντίστοιχου μεγέθους του Ηνωμένου Βασιλείου. Η κατανομή των λατομείων είναι σχετικά ομοιόμορφη σε ολόκληρη τη Βόρεια Ιρλανδία. Μολονότι σε διάφορες κομητείες υπάρχουν μεγαλύτερα κοιτάσματα ορισμένων τύπων πετρωμάτων, τα αδρανή υλικά θραυστών πετρωμάτων είναι σε μεγάλο βαθμό πλήρως υποκαταστάσιμα, με αποτέλεσμα να εξασφαλίζεται σε ολόκληρη την περιοχή αφθονία πετρωμάτων κατάλληλων για χρήση ως αδρανών υλικών. Αντιθέτως, η ηπειρωτική Βρετανία δεν παρουσιάζει την ίδια γεωλογική ποικιλομορφία. Λόγω των ποικίλων και πλούσιων κοιτασμάτων πετρωμάτων, τα οποία κατανέμονται ομοιόμορφα σε ολόκληρη τη χώρα και βρίσκονται κοντά σε όλες τις σημαντικές αγορές, η Βόρεια Ιρλανδία διαθέτει μακράν μεγαλύτερη δυνατότητα προσφοράς πλήρως υποκαταστάσιμων προϊόντων από ό,τι η αγορά της Μεγάλης Βρετανίας. Η δυνατότητα αυτή συνεπάγεται υψηλότερα επίπεδα ανταγωνισμού στη Βόρεια Ιρλανδία και μειώνει τα περιθώρια που έχουν στη διάθεσή τους οι παραγωγοί αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας για αύξηση των τιμών τους.
- (37) Όπως αναφέρει το Ηνωμένο Βασίλειο, το μακράν μεγαλύτερο ποσοστό ανεξάρτητων λατομείων και ο υψηλότερος αριθμός λατομείων ανά τετραγωνικό μίλι στη Βόρεια Ιρλανδία εξασφαλίζει επίσης υψηλότερο ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών αδρανών υλικών. Στη Μεγάλη Βρετανία η προμήθεια ποσοστού άνω του 75 % του συνόλου των αδρανών υλικών εξασφαλίζεται από τις πέντε μεγαλύτερες εταιρείες ⁽¹⁴⁾. Αντιθέτως, στη Βόρεια Ιρλανδία οι πέντε κορυφαίες εταιρείες αντιπροσωπεύουν μόλις το 39 % της συνολικής τοπικής παραγωγής.
- (38) Το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε ότι οι δύο αγορές χαρακτηρίζονται από διαφορετικές τάσεις όσον αφορά τη ζήτηση, δεδομένου ότι η πτώση της ζήτησης σε αδρανή υλικά κατά τη διάρκεια της οικονομικής κάμψης και μετέπειτα είναι πολύ μεγαλύτερη στη Βόρεια Ιρλανδία από ό,τι στη Μεγάλη Βρετανία. Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της μείωσης που καταγράφεται στην παραγωγή του κατασκευαστικού κλάδου και στη ζήτηση αδρανών υλικών, εντείνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης λατομείων για την εναπομένουσα ζήτηση.
- (39) Η Βόρεια Ιρλανδία παρουσιάζει σαφώς μεγαλύτερη τάση άσκησης αυτόνομης δραστηριότητας, με την κάθετη ολοκλήρωση της παραγωγής αδρανών υλικών, τσιμέντου και σκυροδέματος να είναι πολύ πιο περιορισμένη στο εσωτερικό της αγοράς της Βόρειας Ιρλανδίας σε σύγκριση με τη Μεγάλη Βρετανία. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 37, οι πέντε μεγαλύτερες εταιρείες στη Μεγάλη Βρετανία ελέγχουν ποσοστό της τάξης του 75 % της συνολικής παραγωγής αδρανών υλικών. Οι ίδιες εταιρείες ελέγχουν επίσης το 70 % της συνολικής παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος, καθώς και μεγάλο ποσοστό του συνολικού αριθμού μονάδων παραγωγής ασφάλτου, ήτοι δύο από τις βασικότερες αγορές για τις πωλήσεις αδρανών υλικών. Επομένως, όταν μειώνεται η παραγωγή στον κατασκευαστικό τομέα και περιορίζεται η ζήτηση σκυροδέματος και ασφάλτου, οι πέντε μεγαλύτερες εταιρείες στη Μεγάλη Βρετανία ελέγχουν τη μείωση της παραγωγικής τους ικανότητας όσον αφορά τα αδρανή υλικά. Πράγματι, η προσφορά αδρανών υλικών προσαρμόζεται με μεγαλύτερη ευχέρεια στη ζήτηση στη Μεγάλη Βρετανία, περιορίζοντας έτσι τις πτωτικές πιέσεις που ασκούνται στις τιμές. Η κατάσταση στη Βόρεια Ιρλανδία διαφέρει λόγω της έλλειψης κάθετης ολοκλήρωσης της αγοράς, δεδομένου ότι όταν μειώνεται η παραγωγή του κατασκευαστικού κλάδου και η ζήτηση αδρανών υλικών, εντείνεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης λατομείων για την εναπομένουσα ζήτηση. Το στοιχείο αυτό καθιστά την αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας σαφώς ανταγωνιστικότερη από την αγορά της Μεγάλης Βρετανίας, με υψηλότερο αριθμό λατομείων ανά τετραγωνικό μίλι και κατά κεφαλήν, καθώς και με μεγαλύτερο ποσοστό ανεξάρτητων λατομείων που επιδιώκουν την πώληση των προϊόντων τους σε ανεξάρτητες, αυτόνομες μονάδες παραγωγής μεταποιημένων προϊόντων.
- (40) Επιπροσθέτως, το Ηνωμένο Βασίλειο επισήμανε ότι η αγορά αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας και η αγορά αδρανών υλικών της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες.

2.3.5. Εμπορικό άνοιγμα

- (41) Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε πληροφορίες σχετικά με το εμπορικό άνοιγμα του κλάδου των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία κατά την περίοδο 2002-2013. Λόγω των κανόνων περί δημοσιοποίησης πληροφοριών της Υπηρεσίας Δημόσιων Εσόδων και Τελωνειακών Δασμών του Ηνωμένου Βασιλείου (Her Majesty's Revenue and Customs — HMRC), τα επίσημα στατιστικά στοιχεία περιλάμβαναν μόνο ενοποιημένα εξαμηνιαία αριθμητικά στοιχεία. Βάσει των κανόνων αυτών, δεν είναι δυνατή η παράθεση ανάλυσης του εμπορικού ανοίγματος ανά κατηγορία αδρανών υλικών, ενώ για ορισμένα έτη δεν υπάρχουν καθόλου διαθέσιμα εμπορικά στατιστικά στοιχεία. Περαιτέρω δυσκολίες ανέκυψαν επίσης λόγω της έλλειψης επίσημων δεδομένων σχετικά με την παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων σκυροδέματος και ασφάλτου. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, το Ηνωμένο Βασίλειο χρησιμοποίησε εκτιμήσεις ⁽¹⁵⁾ της αγοράς που παρείχε η ένωση προϊόντων λατομείων της Βόρειας Ιρλανδίας

⁽¹⁴⁾ Μεταξύ των λόγων για τους οποίους η Βρετανική Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέπεμψε τον Αύγουστο του 2011 στην Επιτροπή Ανταγωνισμού τις αγορές αδρανών υλικών, τσιμέντου και σκυροδέματος περιλαμβάνονταν η συγκέντρωση μικρού αριθμού μεγάλων εταιρειών και η κάθετη ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων τους. Στο πλαίσιο της ίδιας παραπομπής, η Βρετανική Επιτροπή Ανταγωνισμού διαχωρίζει την αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας από την ευρύτερη αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου λόγω των χαρακτηριστικών της. Επιπλέον, η Βρετανική Επιτροπή Ανταγωνισμού έκρινε ότι η αγορά αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας δεν προκαλεί τις ίδιες ανησυχίες ως προς τον ανταγωνισμό με την ευρύτερη αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου.

⁽¹⁵⁾ Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται κυρίως σε αριθμητικά στοιχεία της έκθεσης της Grant Thornton με τίτλο «InterTradeIreland», η οποία δημοσιεύτηκε το 2012, και παρέχουν μελλοντικές και αναδρομικές προβλέψεις, ανάλογα με τις ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές της συνολικής παραγωγής του κατασκευαστικού κλάδου στη Βόρεια Ιρλανδία. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία εξετάστηκαν από βασικούς φορείς του κλάδου οι οποίοι τα χαρακτήρισαν ως εύλογες εκτιμήσεις.

(Quarry Products Association — QPANI). Λόγω της απουσίας εθνικών στατιστικών στοιχείων για άλλες κατηγορίες προϊόντων, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις των εμπορικών ανοιγμάτων όσον αφορά τα θραυστά πετρώματα, τα μεταποιημένα προϊόντα σκυροδέματος, την άμμο και την ασφάλτο. Ωστόσο, παρά τους εν λόγω περιορισμούς, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι της άποψης ότι τα στοιχεία σχετικά με το εμπορικό άνοιγμα καταδεικνύουν το επίπεδο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας. Το εμπορικό άνοιγμα παρουσιάζεται αναλυτικά στον πίνακα 5. Τα αριθμητικά στοιχεία βασίζονται σε ετήσια ή εξαμηνιαία αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τις εισαγωγές και τις εξαγωγές, καθώς και την ετήσια παραγωγή, τα οποία διαβιβάστηκαν επίσης στην Επιτροπή.

Πίνακας 5

Εμπορικό άνοιγμα

Αδρανή υλικά θραυστών πετρωμάτων (σε GBP)						
	2006-2007	2008-2009				
Εισαγωγές	13 699 717	5 986 891				
Εξαγωγές	28 519 715	19 938 824				
Εκτιμώμενη αξία εγχώριων πωλήσεων	160 426 000	143 524 581				
Εμπορικό άνοιγμα (Εισαγωγές + Εξαγωγές)/(Εισαγωγές + Πωλήσεις)	24,25 %	17,34 %				
Μεταποιημένα προϊόντα σκυροδέματος (σε GBP)						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Εισαγωγές	10	10	9	7	7,5	7,5
Εξαγωγές	70	35	28	21	16	15
Εκτιμώμενη αξία εγχώριων πωλήσεων	325	276	210	210	216	226
Εμπορικό άνοιγμα (Εισαγωγές + Εξαγωγές)/(Εισαγωγές + Πωλήσεις)	23,9 %	15,7 %	16,9 %	12,9 %	10,5 %	9,6 %
Μεταποιημένα προϊόντα ασφάλτου και άμμος ⁽¹⁾ (σε GBP)						
	2007-2008	2009-2010	2011-2012			
Εισαγωγές προϊόντων ασφάλτου και άμμου	1 540 633	1 909 210	4 489 366			
Εξαγωγές προϊόντων ασφάλτου και άμμου	12 382 394	6 220 782	4 670 559			
Εκτιμώμενη αξία εγχώριων πωλήσεων προϊόντων ασφάλτου και άμμου	384 518 301	310 666 790	293 343 700			
Εμπορικό άνοιγμα (Εισαγωγές + Εξαγωγές)/(Εισαγωγές + Πωλήσεις)	3,61 %	2,60 %	3,08 %			

(1) Το Ηνωμένο Βασίλειο κατέδειξε ότι η εισαγωγή προϊόντων ασφάλτου και άμμου παρουσίασε κατακόρυφη αύξηση κατά τα έτη 2011-2012, μετά την αναστολή του ΦΑΥ το 2010. Εντούτοις, λόγω των κανόνων περί δημοσιοποίησης πληροφοριών της Υπηρεσίας Δημόσιων Εσόδων και Τελωνειακών Δασμών του Ηνωμένου Βασιλείου (HMRC), είναι δύσκολο να απομονωθεί το ποσοστό της αύξησης που οφείλεται στην άμμο και το ποσοστό της αύξησης που οφείλεται στα μεταποιημένα προϊόντα ασφάλτου. Ωστόσο, είναι πιθανόν μεγάλο ποσοστό της αύξησης αυτής να οφείλεται στην εισαγωγή μεταποιημένων προϊόντων ασφάλτου από τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας. Παρότι η άμμος εξακολουθούσε να υπόκειται στον ΦΑΥ κατά τη χρονική στιγμή εισαγωγής της στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα μεταποιημένα προϊόντα ασφάλτου δεν θα μπορούσαν και, επομένως, δεν ήταν δυνατόν να επωφεληθούν από χαμηλότερο κόστος παραγωγής και να είναι πιο ανταγωνιστικά στην ίδια αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας από ό,τι η τοπική ασφάλτος.

- (42) Τα αριθμητικά μεγέθη που παρατίθενται στον πίνακα 5 καταδεικνύουν ότι ο βαθμός εμπορικού ανοίγματος της βιομηχανίας αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία είναι σημαντικός όσον αφορά τις πωλήσεις της σε θραυστά πετρώματα. Το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει ότι οι μη δηλωμένες εισαγωγές αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία αυξήθηκαν σημαντικά μετά την επιβολή του ΦΑΥ το 2002. Αυτό το μη δηλωμένο ποσοστό εισαγωγών αυξήθηκε πιθανότατα περαιτέρω αμέσως μετά την αναστολή της απαλλαγής από τον ΦΑΥ το 2010. Στο πλαίσιο έρευνας που εκπόνησε το 2002 το πανεπιστήμιο του Ulster μετρήθηκε ο αριθμός των φορτηγών οχημάτων που μετέφεραν αδρανή υλικά στη Βόρεια Ιρλανδία σε οκτώ από τα σημαντικότερα σημεία συνοριακής διέλευσης. Από τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας προέκυψε ότι έως και 89 οχήματα μετέφεραν αδρανή υλικά σε καθημερινή βάση. Για τη μεταφορά του ετήσιου συνολικού όγκου όλων των επίσημως δηλωμένων εισαγωγών θα απαιτούνταν μόνο 243 οχήματα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν ότι το πραγματικό ποσοστό των εισαγωγών αδρανών υλικών θα μπορούσε να είναι ακόμη και 133 φορές υψηλότερο από αυτό που παρουσιάζεται στα επίσημα στατιστικά στοιχεία του 2002, γεγονός που σημαίνει ότι τα εκτιμώμενα εμπορικά ανοίγματα κατά πάσα πιθανότητα είναι πολύ μικρότερα από τον πραγματικό βαθμό του εμπορικού ανοίγματος.

2.3.6. Μετακύλιση του κόστους και υποχώρηση των πωλήσεων

- (43) Όσον αφορά τη μετακύλιση του αυξημένου κόστους παραγωγής στους τελικούς καταναλωτές και τη δυνητική υποχώρηση των πωλήσεων, το Ηνωμένο Βασίλειο διαβίβασε στοιχεία τα οποία καταδεικνύουν ότι, μετά τη θέσπιση του φόρου το 2002, η μέση τιμή των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία είχε αυξηθεί κατά πολύ μικρότερο ποσοστό από ό,τι θα αναμενόταν εάν ο ΦΑΥ είχε μετακυλιστεί στο ακέραιο, και ότι αυτό συνδέθηκε με πτώση των νόμιμων πωλήσεων, η οποία ήταν αναλογικά πολύ μεγαλύτερη από την πτώση που σημειώθηκε στη Μεγάλη Βρετανία.
- (44) Το Ηνωμένο Βασίλειο διευκρίνισε επίσης ότι οι πωλήσεις αδρανών υλικών και υλικών πλήρωσης χαμηλής ποιότητας κατέγραψαν πτώση κατά το έτος που έληξε στις 31 Μαρτίου 2003 σε σύγκριση με τα ποσοστά που σημειώθηκαν κατά τα δύο έτη πριν από την επιβολή του ΦΑΥ. Η παραγωγή των νόμιμων λατομείων κατά το ημερολογιακό έτος 2002 ήταν αισθητά χαμηλότερη από την ήδη καθιερωμένη τάση στις πωλήσεις αδρανών υλικών (εν γένει, κατά τα τελευταία 30 έτη, υπήρξε ανοδική τάση στις πωλήσεις αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία). Στη Μεγάλη Βρετανία η παραγωγή αδρανών υλικών κατέγραψε το 2002 πτώση κατά 5,7 %, σε σύγκριση με τη μικρή αύξηση που είχε σημειώσει το προηγούμενο έτος (ωστόσο, από ανάλυση της τάσης προκύπτει ότι η παραγωγή στη Μεγάλη Βρετανία παρουσίαζε εν γένει πτωτική τάση κατά την προηγούμενη δεκαετία).
- (45) Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε διευκρίνισι επίσης ότι, αμέσως μετά τη θέσπιση φόρου ύψους 1,60 GBP/τόνο, η μέση τιμή των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία αυξήθηκε κατά περίπου 0,25-0,30 GBP/τόνο το 2002 έναντι του 2001, ενώ η αντίστοιχη τιμή στη Μεγάλη Βρετανία αυξήθηκε κατά 1-1,40 GBP/τόνο. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι στη συγκεκριμένη μέση τιμή συμπεριλαμβάνονται τα αδρανή υλικά που χρησιμοποιούνται σε μεταποιημένα προϊόντα, τα οποία ευνοούνταν από φοροαπαλλαγή της τάξης του 80 % δυνάμει του αρχικού καθεστώτος σταδιακής πίστωσης που θεσπίστηκε το 2002 στη Βόρεια Ιρλανδία, αυτό σημαίνει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης λατομείων στη Βόρεια Ιρλανδία έπρεπε να απορροφήσουν σημαντικό ποσοστό του φόρου. Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι στα μεταποιημένα προϊόντα χρησιμοποιούνταν το ήμισυ της παραγωγής αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας, και ότι η τιμή τους δεν επηρεάστηκε από την επιβολή του φόρου το 2002, αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι, κατά μέσο όρο, έπρεπε να απορροφάται τουλάχιστον 1 GBP/τόνο σε κάθε τόνο αδρανών υλικών που πωλούνταν για χρήση σε ακατέργαστη μορφή.
- (46) Μετά την έκδοση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέσχε περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τον ισχυρισμό που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 45, σύμφωνα με τον οποίο αμέσως μετά τη θέσπιση του φόρου, η μέση τιμή στη Βόρεια Ιρλανδία αυξήθηκε κατά πολύ λιγότερο από τον συντελεστή του φόρου, ενώ στη Μεγάλη Βρετανία αυξήθηκε κατά 1-1,40 GBP/τόνο, δεδομένου ότι οι παραγωγοί μεταποιημένων προϊόντων από αδρανή υλικά ουδέποτε κατέβαλαν εξ ολοκλήρου τον ΦΑΥ. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραπέμπει σε εκτιμήσεις σύμφωνα με τις οποίες το ένα τρίτο έως το ήμισυ της συνολικής παραγωγής αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία χρησιμοποιείται στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων. Ακόμη και αν, χάριν επιχειρηματολογίας, ληφθεί υπόψη η υψηλότερη τιμή και εφαρμοστεί η πλήρης φοροαπαλλαγή που εφαρμόζονταν στα μεταποιημένα προϊόντα κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους επιβολής του φόρου, και αν υποτεθεί συνεπώς ότι δεν σημειώθηκε αύξηση στο κόστος παραγωγής λόγω της επιβολής του φόρου επί του 50 % των αδρανών υλικών, αυτή και μόνο η συνθήκη διπλασιάζει την αύξηση της τιμής για το υπόλοιπο 50 %. Ο διπλασιασμός αυτός υποδηλώνει ότι η αύξηση της τιμής που καταγράφηκε ήταν της τάξης των 0,50-0,60 GBP/τόνο, άνοδος που εξακολουθεί να είναι σημαντικά μικρότερη από την αντίστοιχη άνοδο που σημειώθηκε στη Μεγάλη Βρετανία, και απέχει μακράν από τη μετακύλιση του συνολικού πρόσθετου κόστους των 1,60 GBP/τόνο που συνεπαγόταν ο φόρος κατά την αρχική επιβολή του.
- (47) Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από αντιπροσωπευτικά δείγματα της βιομηχανίας αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας όσον αφορά τις τάσεις στην παραγωγή αδρανών υλικών, τον κύκλο εργασιών και τα κέρδη. Ωστόσο, οι τάσεις που παρουσιάζονται είναι αλληλένδετες και δεν είναι δυνατή η αποσύνδεσή τους από τις τάσεις στην αγορά του κατασκευαστικού κλάδου και την οικονομική ύφεση που ξεκίνησε το 2008.
- (48) Από τα εν λόγω στοιχεία προκύπτει ότι η κερδοφορία και οι τιμές ήταν ήδη πολύ χαμηλές πριν από την αναστολή του καθεστώτος φοροαπαλλαγής ώστε να είναι οικονομικά βιώσιμη η πλήρης απορρόφηση του φόρου. Αντιθέτως, οι επιχειρήσεις επισημάναν ότι μετακύλισαν το κόστος του φόρου και, ως εκ τούτου, σημειώθηκαν περαιτέρω μειώσεις στις πωλήσεις τους, επιπλέον των απωλειών που είχαν ήδη υποστεί εξαιτίας των δυσμενών οικονομικών περιστάσεων. Προκειμένου να διασφαλίσουν τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους, οι επιχειρήσεις του κλάδου καθυστέρησαν την

υλοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου κρίσιμης σημασίας και προέβησαν σε απολύσεις προσωπικού. Από πορίσματα ερευνών προκύπτει ότι η μετακύλιση του φόρου της τάξης των 1,95 GBP ανά τόνο στους καταναλωτές συνιστούσε πρόκληση, διότι θα συνεπαγόταν για τους πελάτες αύξηση των τιμών κατά 50 % έως 66 %. Επιπλέον, λόγω του οικονομικού κλίματος, οι πελάτες δεν είναι πρόθυμοι να καταβάλλουν υψηλότερες τιμές και, αντ' αυτού, είτε αναβάλλουν τις επενδύσεις είτε στρέφονται προς ανταγωνιστικές εταιρείες για να αγοράσουν εναλλακτικά υλικά ή για να επιτύχουν ανταγωνιστικότερες τιμές. Η κατάσταση αυτή είναι ζημιογόνα για τον κλάδο των αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας και συνεπάγεται την απώλεια πελατών, τη μείωση του όγκου πωλήσεων και την άσκηση πιέσεων για περαιτέρω μείωση των περιθωρίων κέρδους.

- (49) Ως εκ τούτου, μολονότι τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα αντιπροσωπευτικά δείγματα του κλάδου των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία παρέχουν επαρκείς ενδείξεις όσον αφορά την εξέλιξη του κύκλου εργασιών και των κερδών του κλάδου των αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας, δεν μπορούν να αποσυνδεθούν από το οικονομικό πλαίσιο και δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς την εκτίμηση των επιπτώσεων του πλήρους ΦΑΥ σε μεμονωμένη βάση.

2.3.7. Λοιπές πληροφορίες

- (50) Ο εκτιμώμενος ετήσιος προϋπολογισμός του καθεστώτος απαλλαγής (διαφυγόντες κρατικοί πόροι) κυμαινόταν κατά τη χρονική περίοδο της αρχικής κοινοποίησης μεταξύ των 15 εκατ. GBP (2004-2005) και των 35 εκατ. GBP (2010-2011).
- (51) Όσον αφορά τον αριθμό των δικαιούχων, εκτιμήθηκε ότι επιλέξιμοι για υπαγωγή στο καθεστώς φοροαπαλλαγής ήταν περίπου 170 φορείς εκμετάλλευσης λατομείων.
- (52) Η αρμόδια αρχή για τη χορήγηση της απαλλαγής από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν η Υπηρεσία Δημόσιων Εσόδων και Τελωνειακών Δασμών του Ηνωμένου Βασιλείου (HMRC).

2.3.8. Αιτιολόγηση κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας

- (53) Όπως διευκρινίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 54 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον η τροποποιημένη απαλλαγή από τον ΦΑΥ που εφαρμόζοταν στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν συμβατή με τη Συνθήκη, και ιδίως με το άρθρο 110. Λόγω των αμφιβολιών αυτών, η Επιτροπή δεν μπορούσε να αποφανθεί ότι το μέτρο ήταν συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά στο συγκεκριμένο στάδιο.
- (54) Η Επιτροπή έκρινε ότι ο ΦΑΥ αντιστοιχούσε σε εσωτερικό φόρο κατά την έννοια του άρθρου 110 της Συνθήκης. Στη συνέχεια αποφάνθηκε ότι υπήρχε αδικαιολόγητη διάκριση κατά την εφαρμογή του ΦΑΥ μεταξύ των παραγωγών της Βόρειας Ιρλανδίας και των παραγωγών από άλλα κράτη μέλη.
- (55) Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 56 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε, βάσει της συναφούς νομολογίας, και συνεπεία της ακύρωσης της απόφασης της 7ης Μαΐου 2004, ότι τα μέτρα που εφαρμόστηκαν έκτοτε (και έως την αναστολή τους την 1η Δεκεμβρίου 2010) πρέπει να θεωρηθούν παράνομα. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει δηλώσει ότι θα αξιολογεί πάντα το συμβιβάσιμο μιας παράνομης κρατικής ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με τα ουσιαστικά κριτήρια που ορίζονται στα νομικά μέσα που ισχύουν κατά τη στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης⁽⁶⁾. Εφόσον η ενίσχυση πρέπει να χαρακτηριστεί παράνομη και δεδομένου ότι χορηγήθηκε κατά τη διάρκεια περιόδου η οποία κάλυπτε τόσο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εφαρμόζονταν οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, όσο και το διάστημα μετά τη δημοσίευση των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις⁽⁷⁾, η Επιτροπή εξέτασε το συμβιβάσιμο του καθεστώτος απαλλαγής από τον ΦΑΥ σύμφωνα με το νομικό μέσο που ίσχυε κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης ως ακολούθως:
- α) κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις· και
- β) κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις από τις 2 Απριλίου 2008 και μετά.
- (56) Κατόπιν αξιολόγησης του μέτρου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούνται οι όροι του συμβιβάσιμου που καθορίζονται στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. Υπενθύμισε, ωστόσο, ότι λόγω των αμφιβολιών που εκφράστηκαν όσον αφορά το άρθρο 110 της Συνθήκης, δεν μπορούσε να χαρακτηρίσει το μέτρο συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις σε εκείνο το στάδιο.
- (57) Όσον αφορά το συμβιβάσιμο του μέτρου σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, η Επιτροπή συμπέρανε τα εξής:
- α) ότι η απαλλαγή από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία συμβάλλει, έστω και έμμεσα, στην αύξηση του επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και ότι δεν υπονομεύει τον γενικότερο επιδιωκόμενο στόχο του ΦΑΥ σύμφωνα με το σημείο 151 των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις·

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης (EE C 119 της 22.5.2002, σ. 22).

⁽⁷⁾ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 2008 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (EE C 82 της 1.4.2008, σ. 1).

- β) ότι οι δικαιούχοι της φοροαπαλλαγής ορίζονται βάσει αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων σύμφωνα με το σημείο 158 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις·
- γ) ότι ο φόρος χωρίς έκπτωση έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής που απαιτείται βάσει του σημείου 158 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις·
- δ) ότι πληρούται ο όρος της αναλογικότητας της ενίσχυσης που προβλέπεται στο σημείο 159 των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, καθώς οι δικαιούχοι απαλλαγής από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία εξακολουθούν να καταβάλλουν το 20 % του φόρου.
- (58) Παρότι από τα στοιχεία που υπέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο διαπιστώνεται πολύ σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω του ΦΑΥ, γεγονός που θα καθιστούσε κανονικά αδύνατη τη μετακύλιση της εν λόγω αύξησης χωρίς σημαντική μείωση των πωλήσεων, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να αποφανθεί στο στάδιο εκείνο, και βάσει των στοιχείων που τέθηκαν στη διάθεσή της, ιδίως λόγω της έλλειψης επαρκώς αναλυτικών στοιχείων, ότι πληρούνταν ο όρος του συμβιβάσιμου που προβλέπεται στο σημείο 158 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (59) Δυνάμει του σημείου 158 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα κριτήρια αναγκαιότητας πρέπει να μην είναι δυνατή η μετακύλιση της ουσιαστικής αύξησης του κόστους παραγωγής που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 58 στους καταναλωτές χωρίς σημαντική μείωση των πωλήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν εκτιμήσεις σχετικά με στοιχεία όπως η ελαστικότητα της τιμής του προϊόντος στον οικείο τομέα στη σχετική γεωγραφική αγορά, καθώς και εκτιμήσεις σχετικά με την απώλεια πωλήσεων ή/και τη μείωση των κερδών των επιχειρήσεων των συγκεκριμένων τομέων/κατηγοριών.
- (60) Η Επιτροπή επισήμανε εν προκειμένω ότι οι ισχυρισμοί του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με τους οποίους η αύξηση του κόστους παραγωγής δεν μπορούσε να μετακυλιστεί χωρίς σημαντική μείωση των πωλήσεων βασίστηκαν σε σύγκριση μεταξύ των αυξήσεων της τιμής λόγω της θέσπισης του ΦΑΥ (περίπου 0,25-0,30 GBP/τόνο το 2002 σε σύγκριση με το 2001 στη Βόρεια Ιρλανδία, ενώ η τιμή στη Μεγάλη Βρετανία είχε αυξηθεί κατά 1-1,40 GBP/τόνο). Όσον αφορά τη μείωση των (νόμιμων) πωλήσεων στη Βόρεια Ιρλανδία, η Επιτροπή επισήμανε ότι κυμαινόταν συνολικά για όλες τις κατηγορίες αδρανών υλικών μεταξύ του — 17,6 % (2001-2003) και του — 22,8 % (2002-2003) και ήταν αναλογικά πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη μείωση που καταγράφηκε στη Μεγάλη Βρετανία. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί μπορούσαν να θεωρηθούν ένδειξη των δυσχερειών που ανέκυψαν κατά τη μετακύλιση του αυξημένου κόστους παραγωγής στη Βόρεια Ιρλανδία.
- (61) Η Επιτροπή υπογράμμισε, ωστόσο, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε διαβιβάσει επαρκώς λεπτομερή στοιχεία που να αποδεικνύουν και να προσδιορίζουν ποσοτικά τον αντίκτυπο που είχε στους ισχυρισμούς αυτούς το γεγονός ότι οι παραγωγοί μεταποιημένων προϊόντων από αδρανή υλικά ουδέποτε κατέβαλαν εξ ολοκλήρου τον ΦΑΥ, δεδομένου ότι η επιβολή του στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν σταδιακή.
- (62) Επιπλέον, όσον αφορά την απόδειξη της μείωσης των πωλήσεων, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με την εξέλιξη των αγορών αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία μετά το 2002. Στο γράφημα 2 της έκθεσης της ένωσης Quarry Products Association Northern Ireland, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο της μελέτης αγοράς της Βρετανικής Επιτροπής Ανταγωνισμού στον τομέα αδρανών υλικών του Ηνωμένου Βασιλείου⁽¹⁸⁾ που υπέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο, παρουσιάζεται αύξηση της παραγωγής από το 2004 έως το 2007.
- (63) Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε δηλώσει στις παρατηρήσεις του ότι η αύξηση του κόστους είχε αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών των φορέων εκμετάλλευσης λατομείων και μείωσε τα κέρδη τους. Εντούτοις, δεν διαβιβάστηκαν στοιχεία προς επίρρωση αυτής της δήλωσης.
- (64) Προκειμένου να τεκμηριώσει τη συμμόρφωσή του προς τον όρο του συμβιβάσιμου που προβλέπεται στο σημείο 158 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε υποβάλει στοιχεία τα οποία αφορούσαν μόνο το επίπεδο του συνόλου του κλάδου και όχι αντιπροσωπευτικά δείγματα μεμονωμένων δικαιούχων με βάση, για παράδειγμα, το μέγεθός τους.
- (65) Τέλος, η Επιτροπή επισήμανε ότι από τις παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου προκύπτει ότι η ελαστικότητα της τιμής για τις περισσότερες κατηγορίες αδρανών υλικών κυμαινόταν από σχεδόν μηδενικές τιμές έως περίπου 0,52, θα μπορούσε δηλαδή να χαρακτηριστεί σχετικά ανελαστική. Καταρχήν, αυτό σημαίνει ότι η αύξηση του κόστους παραγωγής θα μπορούσε να μετακυλιστεί στους τελικούς καταναλωτές. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπέβαλε περαιτέρω διευκρινίσεις ούτε υπολογισμούς που να αφορούν ειδικά τον αντίκτυπο της σχετικής ανελαστικότητας η οποία συνάγεται από τους ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν περί της (αδυναμίας) μετακύλισης του αυξημένου κόστους παραγωγής στους τελικούς καταναλωτές.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20140402142426/http://www.oft.gov.uk/OFTwork/markets-work/aggregates/> (προσπελάστηκε στις 18 Ιουλίου 2014).

3. ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

3.1 Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν από την QPANI στις 23 Σεπτεμβρίου 2011

- (66) Η QPANI ισχυρίστηκε στις παρατηρήσεις της ότι οι παραγωγοί αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία υπάχθηκαν στο καθεστώς φοροαπαλλαγής καλή την πίστη, βασιζόμενοι στο γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επιδιώξει να λάβει την έγκριση της Επιτροπής και ότι η Επιτροπή είχε εκδώσει θετική απόφαση. Επιπλέον, προέβησαν σε σύναψη περιβαλλοντικών συμφωνιών, ενέργεια που συνεπαγόταν την υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων εκ μέρους τους.
- (67) Οι αιτούντες που προσέβαλαν την απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε το καθεστώς φοροαπαλλαγής ουδέποτε απέδειξαν με παραδείγματα ότι υπήρξε πράγματι εισαγωγή διακρίσεων εις βάρος των εισαγόμενων αδρανών υλικών.
- (68) Η QPANI ισχυρίζεται ότι οποιαδήποτε ανάκτηση της κρατικής ενίσχυσης θα συνιστούσε παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των φορέων εκμετάλλευσης λατομείων στη Βόρεια Ιρλανδία στη νομιμότητα της ενίσχυσης. Δεδομένου ότι οι φορείς εκμετάλλευσης λατομείων έχουν ήδη προβεί σε επενδύσεις για την επίτευξη περιβαλλοντικών βελτιώσεων, οποιαδήποτε εντολή ανάκτησης θα σήμαινε ουσιαστικά ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θα επιβαρυνθούν με το κόστος δύο φορέων. Επιπλέον, η ανάκτηση θα προσέκρουε στην αρχή της ασφάλειας δικαίου.
- (69) Η QPANI αναφέρει περαιτέρω ότι ο όγκος των εισαγόμενων αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν ανέκαθεν ελάχιστος. Επισημαίνει ότι, μετά τη θέσπιση του ΦΑΥ, οι εισαγωγές αυξήθηκαν στην πραγματικότητα λόγω της ανόδου των κατασκευών ιδιωτικών κατοικιών και της αύξησης των δαπανών του δημόσιου τομέα στον κατασκευαστικό κλάδο.
- (70) Όσον αφορά την αδυναμία μετακύλισης του ΦΑΥ στους καταναλωτές, η QPANI προβάλλει το επιχείρημα ότι η σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής, την οποία αναγνωρίζει ήδη η Επιτροπή, δεν μπορούσε να μετακυλιστεί λόγω της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας του κλάδου των αδρανών υλικών και της σαφώς ανταγωνιστικότερης αγοράς στη Βόρεια Ιρλανδία. Επιπροσθέτως, στη Βόρεια Ιρλανδία σημαντικός όγκος υλικών απαλλάσσεται από τον ΦΑΥ, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του σχιστόλιθου, ο οποίος χρησιμοποιείται σε κατασκευαστικά έργα τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από γεωργούς. Μελέτη που εκπόνησε η QPANI σχετικά με τις μηνιαίες πωλήσεις λίθων στον ιδιωτικό τομέα (Σεπτέμβριος 2001 — Σεπτέμβριος 2002) κατέδειξε σημαντική πτώση της επιχειρηματικής δραστηριότητας από τον Απρίλιο του 2002 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το τμήμα στατιστικής του Υπουργείου Επιχειρήσεων, Εμπορίου και Επενδύσεων αποκάλυψε στην ετήσια δήλωση του 2002 σχετικά με τα ορυκτά πτώση της τάξης περίπου των 2,7 εκατ. τόνων στην παραγωγή αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία, όγκος που αντιστοιχεί περίπου στο 11 % της παραγωγής.
- (71) Η QPANI επισημαίνει στις παρατηρήσεις της ότι στην έρευνα της Επιτροπής Εσωτερικών Υποθέσεων της Βόρειας Ιρλανδίας με τίτλο «Introduction of the Aggregates Levy — One Year On, third report of session 2003-2004» (Θέσπιση του φόρου επί των αδρανών υλικών — Πρώτο έτος εφαρμογής, τρίτη έκθεση της περιόδου 2003-2004) παρέχονται σαφή στοιχεία, τα οποία αποδεικνύουν τις επιπτώσεις της θέσπισης του ΦΑΥ στις πωλήσεις αδρανών υλικών και στα ποσοστά απασχόλησης.
- (72) Η QPANI υποστηρίζει ότι η αύξηση της παραγωγής αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία από το 2004 έως το 2007 οφείλεται στην αυξημένη δραστηριότητα του κατασκευαστικού κλάδου στην επαρχία.
- (73) Η QPANI ισχυρίζεται περαιτέρω ότι το αυξανόμενο κόστος είχε αντίκτυπο στα περιθώρια κέρδους των φορέων εκμετάλλευσης, στοιχείο που καταδεικνύεται από το γεγονός ότι οι αυξήσεις των τιμών σημείωσαν άνοδο μόνο κατά 0,25-0,30 GBP, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 81 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας. Κατά συνέπεια, οι φορείς εκμετάλλευσης απορροφούσαν το μεγαλύτερο μέρος του αυξημένου κόστους παραγωγής που συνεπαγόταν ο ΦΑΥ και, δεδομένου ότι ο κλάδος χαρακτηρίζεται από ένταση κεφαλαίου και υψηλές γενικές δαπάνες, κατέστη προφανές ότι μειώθηκαν περαιτέρω τα ήδη στενά περιθώρια κέρδους των φορέων εκμετάλλευσης.
- (74) Η QPANI ισχυρίζεται ότι τα στοιχεία σχετικά με την ελαστικότητα της τιμής αφορούν την αγορά αδρανών υλικών στη Μεγάλη Βρετανία και δεν αντικατοπτρίζουν την κατάσταση στη Βόρεια Ιρλανδία.

3.2 Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν από την British Aggregates Association («BAA») στις 23 Σεπτεμβρίου 2011

- (75) Η BAA επισημαίνει στις παρατηρήσεις της ότι θα ήταν αδύνατον για το Ηνωμένο Βασίλειο να προβεί αναδρομικά σε άρση των φορολογικών διακρίσεων εις βάρος εισαγόμενων προϊόντων από άλλα κράτη μέλη. Διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι, ακόμη και αν το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούνταν να επιστρέψει ενδεχομένως ποσά που καταβλήθηκαν με τη μορφή φόρου επί των αδρανών υλικών για προϊόντα που εισήχθησαν στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλα κράτη μέλη, η επιστροφή αυτή δεν θα μπορούσε να άρει το σοβαρό αποτρεπτικό αποτέλεσμα της φορολογικής διάκρισης. Κατά συνέπεια, δεν θα ήταν δυνατή η αναδρομική έγκριση του καθεστώτος φοροαπαλλαγής.

- (76) Η ΒΑΑ ισχυρίζεται ότι το καθεστώς απαλλαγής από τον ΦΑΥ δεν συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Σύμφωνα με τον ισχυρισμό αυτό, ο ΦΑΥ δεν έχει αξιοσημείωτες θετικές συνέπειες στο περιβάλλον, όπως απαιτείται στο σημείο 51 παράγραφος 2 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις· το καθεστώς φοροαπαλλαγής του 2004 δεν εγκρίθηκε όταν θεσπίστηκε ο ΦΑΥ, όπως προβλέπεται στο σημείο 51 παράγραφος 2 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις· το 20 % δεν αποτελεί σημαντικό μέρος του φόρου, όπως απαιτείται στο σημείο 51 παράγραφος 1 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (77) Η ΒΑΑ αναφέρει επίσης ότι το καθεστώς φοροαπαλλαγής δεν συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Η απαλλαγή από τον ΦΑΥ υπονομεύει τον περιβαλλοντικό στόχο που επιδιώκεται με την επιβολή του ΦΑΥ, αντίθετα προς τα προβλεπόμενα στο σημείο 151 των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, καθώς είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές «εισαγωγές» αδρανών υλικών από τη Βόρεια Ιρλανδία προς τη Μεγάλη Βρετανία από το 2004 και μετά. Αυτό υποδηλώνει ότι παρακάμπτονταν οι κανόνες βάσει των οποίων απαιτούνταν η επιβολή του πλήρους φορολογικού συντελεστή επί των αδρανών υλικών που εξορύσσονταν στη Βόρεια Ιρλανδία αλλά χρησιμοποιούνταν στη Μεγάλη Βρετανία.
- (78) Επιπλέον, η ΒΑΑ ισχυρίζεται ότι η απαλλαγή από τον ΦΑΥ δεν συνάδει με το σημείο 158 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, διότι δεν αποδείχθηκε η αδυναμία μετακύλισης της ουσιαστικής αύξησης του κόστους παραγωγής. Ειδικότερα, τα οικονομικά στοιχεία που διαβίβασε το Ηνωμένο Βασίλειο, και αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 21, 22 και 23 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, είναι αβέβαια και ενδεχομένως παραπλανητικά. Οι μέσες τιμές που υπέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο στερούνται, σύμφωνα με ισχυρισμούς, νοήματος, διότι υπάρχουν πολλές διαφορετικές κατηγορίες αδρανών υλικών και, κατά συνέπεια, ευρύ φάσμα τιμών. Επιπλέον, η τιμή λατομείου εξαρτάται επίσης από την τοποθεσία του λατομείου και από την απόσταση στην οποία βρίσκονται τα αντίστοιχα εργοστάσια. Επομένως, η σύγκριση μεταξύ της μέσης τιμής για τη Βόρεια Ιρλανδία (μια σχετικά μικρή και αγροτική περιοχή) και της μέσης τιμής για ολόκληρη τη Μεγάλη Βρετανία θα ήταν άνευ αντικειμένου. Εάν υποθεθεί ότι οι τιμές λατομείου στη Βόρεια Ιρλανδία ήταν πράγματι κατά 50 % χαμηλότερες από τις τιμές στη Μεγάλη Βρετανία, θα υπήρχε στη Μεγάλη Βρετανία τεράστια ζήτηση για αδρανή υλικά από τη Βόρεια Ιρλανδία. Η ΒΑΑ ισχυρίζεται ότι το κόστος μεταφοράς από τη Βόρεια Ιρλανδία προς το Λονδίνο δεν είναι υψηλότερο από το κόστος μεταφοράς από τη Σκωτία προς το Λονδίνο.

4. ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΪΟΥ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2011

- (79) Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι η ενίσχυση δεν πρέπει να θεωρηθεί παράνομη και ότι για την αξιολόγηση του συμβιβασμού του μέτρου με την εσωτερική αγορά μπορούν να εφαρμοστούν μόνο οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (80) Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός ότι, η απόφαση που εξέδωσε η ίδια στις 7 Μαΐου 2004, με την οποία εγκρίθηκε η ενίσχυση, κηρύχθηκε άκυρη λόγω της παράνομης παράλειψης της Επιτροπής να κινηθεί την επίσημη διαδικασία έρευνας. Το μέτρο κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή και εγκρίθηκε πριν από τη χορήγηση οποιασδήποτε φοροαπαλλαγής. Κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, η ενίσχυση αυτή δεν ήταν παράνομη.
- (81) Το Ηνωμένο Βασίλειο προβάλλει τον ισχυρισμό ότι, εφόσον η απόφαση της 7ης Μαΐου 2004 ήταν άκυρη, η Επιτροπή δεν έλαβε ουσιαστικά απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾ (ο «διαδικαστικός κανονισμός») εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των δύο μηνών. Συνεπώς, το μέτρο θα πρέπει να θεωρηθεί ότι εγκρίθηκε. Εάν το άρθρο 4 παράγραφος 6 του διαδικαστικού κανονισμού εφαρμόζεται στην αρχική κοινοποίηση, τότε η ενίσχυση θεωρήθηκε εγκρίσιμη το 2004 και η Επιτροπή δεν έχει την αρμοδιότητα να εκδώσει νέα απόφαση δυνάμει του άρθρου 4. Αντιθέτως, το μέτρο πρέπει να αντιμετωπιστεί ως υφιστάμενη ενίσχυση, η οποία υπόκειται σε εξέταση μόνον ως προς τις μελλοντικές επιπτώσεις της και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εντολής αναδρομικής ανάκτησης. Ωστόσο, απόφαση ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, αν και παρανόμως και παρότι κηρύχθηκε στη συνέχεια άκυρη, οπότε στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 4 παράγραφος 6 του διαδικαστικού κανονισμού δεν εφαρμόζεται πλέον. Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι έχει επίσης το δικαίωμα να επικαλεστεί το γεγονός ότι απόφαση έγκρισης δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 3 του διαδικαστικού κανονισμού είχε ληφθεί πριν από τη χορήγηση της φοροαπαλλαγής και, ως εκ τούτου, η χορήγηση της ενίσχυσης δεν μπορεί να χαρακτηριστεί παράνομη με την αιτιολογία ότι χορηγήθηκε χωρίς την έγκριση της Επιτροπής.
- (82) Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η ενίσχυση θεωρείται παράνομη μόνον διότι η απόφαση της 7ης Μαΐου 2004 κηρύχθηκε άκυρη λόγω μη κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας το 2004. Δεν πρόκειται για περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη χρονική στιγμή έναρξης ισχύος του μέτρου. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του συμβιβασμού του μέτρου με την εσωτερική αγορά πρέπει να εφαρμοστούν μόνο οι κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή οφείλει να προβεί σε αξιολόγηση της ενίσχυσης βάσει της κοινοποίησης του 2004 και να εφαρμόσει τους κανόνες που ίσχυαν εκείνη την περίοδο.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ [νυν άρθρο 108 της Συνθήκης] (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

- (83) Δεδομένου ότι το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι η ενίσχυση δεν ήταν παράνομη, ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έχει το δικαίωμα να διαχωρίσει την ενίσχυση που χορηγήθηκε μεταξύ των αντίστοιχων περιόδων ισχύος των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Έπεται ότι, εφόσον η Επιτροπή έκρινε ότι το μέτρο συνάδει με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, πρέπει να κηρυχθούν συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά όλες οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος.
- (84) Το Ηνωμένο Βασίλειο απορρίπτει τους ισχυρισμούς της British Aggregates Association («BAA») στην απάντησή της στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, στην οποία η BAA προβάλλει το επιχείρημα ότι το μέτρο, όπως κοινοποιήθηκε το 2004, δεν ήταν σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει το γεγονός ότι η Επιτροπή είχε ήδη διαπιστώσει, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 63 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, ότι ο ΦΑΥ είχε αξιοσημείωτες θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και ότι η BAA δεν αμφισβητεί τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι οι περιβαλλοντικές συμφωνίες οι οποίες είχαν συναφθεί με εταιρείες αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία που ευνοούνταν από απαλλαγή της τάξης του 80 % από τον ΦΑΥ έχουν θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και δεν υπονομεύουν τους επιδιωκόμενους στόχους του ΦΑΥ. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο καταδεικνύει ότι το μέτρο που εγκρίθηκε από την Επιτροπή το 2004 συνιστούσε επέκταση του καθεστώτος απαλλαγής που είχε θεσπιστεί αρχικά ταυτόχρονα με τον φόρο. Βάσει του σημείου 51 παράγραφος 2 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, δεν είναι απαραίτητο να έχουν καθοριστεί ή τεθεί σε εφαρμογή όλες οι πτυχές της παρέκκλισης κατά τη χρονική στιγμή θέσπισης του φόρου. Εάν συνέβαινε αυτό, δεν θα ήταν ποτέ δυνατή η θέσπιση τροποποιημένης παρέκκλισης και το σημείο 51 παράγραφος 2 θα αποτελούσε περιττή διάταξη. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι τηρούνται οι διατάξεις του σημείου 51 παράγραφος 1 στοιχείο β) των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και, όπως αναγνώρισε ήδη η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 67 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η απαίτηση καταβολής του 20 % του ΦΑΥ συνιστά απαίτηση καταβολής σημαντικού μέρους του φόρου. Όσον αφορά το ερώτημα σχετικά με το κατά πόσον το μέρος αυτό είναι σημαντικό, πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη ότι οι φορείς εκμετάλλευσης λατομείων που είναι επιλέξιμοι για τη χορήγηση της απαλλαγής επιβαρύνονται με το κόστος βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων και ότι οι τιμές των αδρανών υλικών είναι εν γένει χαμηλότερες στη Βόρεια Ιρλανδία από ό,τι στις υπόλοιπες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά συνέπεια, σε απόλυτα μεγάλη, η χρηματική αξία του 20 % του πληρωτέου εθνικού φόρου είναι υψηλότερη από ό,τι στις υπόλοιπες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου.
- (85) Το Ηνωμένο Βασίλειο διατείνεται ότι το σκεπτικό σύμφωνα με το οποίο το καθεστώς απαλλαγής θα μπορούσε να συνιστά διακριτική φορολόγηση που αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 110 της Συνθήκης είναι εσφαλμένο. Οι εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο από την Ιρλανδία φορολογούνται με τον ίδιο τρόπο που φορολογείται η παραγωγή στο εσωτερικό του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής στη Βόρεια Ιρλανδία στις περιπτώσεις στις οποίες δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής. Επομένως, δεν εισάγονται διακρίσεις μεταξύ των προϊόντων που εισάγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την Ιρλανδία και των προϊόντων που παράγονται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δεδομένου ότι η Βόρεια Ιρλανδία δεν είναι κράτος μέλος, δεν ενδείκνυται η εφαρμογή του άρθρου 110 της Συνθήκης προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον η συγκεκριμένη φορολογική αντιμετώπιση ορισμένων παραγωγών στην εν λόγω περιοχή συνιστά εισαγωγή διακρίσεων εις βάρος προϊόντων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη και πωλούνται εντός της εν λόγω περιοχής. Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι η ενδεχόμενη εισαγωγή διακρίσεων πρέπει να εξεταστεί όσον αφορά εθνικά προϊόντα και ότι, εφόσον τα εθνικά προϊόντα στο Ηνωμένο Βασίλειο υπόκεινται στον πλήρη ΦΑΥ, δεν μπορεί να τίθεται ζήτημα εισαγωγής διακρίσεων. Επιπλέον, το γεγονός ότι σε ορισμένους παραγωγούς μιας δεδομένης περιοχής κράτους μέλους παρέχεται η δυνατότητα φοροαπαλλαγής συνιστά ζήτημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης και όχι του άρθρου 110. Τα φορολογικού τύπου μέτρα ενισχύσεων που λαμβάνονται υπέρ των παραγωγών πρέπει να διέπονται μόνο από τις διατάξεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και όχι από τις διατάξεις του άρθρου 110. Σε αντίθετη περίπτωση, όλες οι φορολογικές ενισχύσεις θα έπρεπε να επεκτείνονται και σε προϊόντα που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη. Επιπροσθέτως, καμία διάταξη του ενωσιακού δικαίου δεν προβλέπει την υποχρέωση οι ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω φοροαπαλλαγών σε παραγωγούς μιας ορισμένης περιοχής ενός κράτους μέλους να καθίστανται εξίσου διαθέσιμες σε εισαγωγείς ομοειδών προϊόντων από άλλα κράτη μέλη.
- (86) Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αποδέχεται τον χαρακτηρισμό της ενίσχυσης ως παράνομης, αλλά σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι είναι παράνομη, εκτιμά ότι δεν ενδείκνυται η έκδοση εντολής ανάκτησης, διότι η εντολή αυτή θα συνιστούσε παραβίαση της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των αποδεκτών και θα ήταν δυσανάλογη.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

5.1 Κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης (πρώην άρθρο 87 παράγραφος 1 της ΕΚ)

- (87) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ως κρατικές ενισχύσεις νοούνται οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή που απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ενοίκισης μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

- (88) Η απαλλαγή από τον ΦΑΥ χορηγήθηκε με κρατικούς πόρους, υπό μορφή μείωσης του φορολογικού συντελεστή, υπέρ επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε συγκεκριμένη περιοχή της επικράτειας του Ηνωμένου Βασιλείου (Βόρεια Ιρλανδία) παρέχοντας ευνοϊκή μεταχείριση στις εν λόγω επιχειρήσεις μέσω της μείωσης του κόστους που θα έπρεπε να επωμιστούν υπό κανονικές συνθήκες. Οι αποδέκτες της ενίσχυσης δραστηριοποιούνται στην εξόρυξη αδρανών υλικών ή στην παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων, που αποτελούν και οι δύο οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες συνεπάγονται εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (89) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συμπέρανε στην αιτιολογική σκέψη 39 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας ότι το κοινοποιηθέν μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης (πρώην άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας).

5.2 Αξιολόγηση της κρατικής ενίσχυσης

5.2.1 Νομική βάση

- (90) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 55, η Επιτροπή κατέληξε το συμπέρασμα ότι, εφόσον η ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί παράνομη και λαμβανομένου υπόψη του περιβαλλοντικού στόχου του μέτρου, η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει το συμβιβασμό του μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, βασιζόμενη στη νομική βάση που ίσχυε κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, ως εξής:
- α) κατευθυντήριες γραμμές του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις και
- β) κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις από τις 2 Απριλίου 2008 και μετά.
- (91) Το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμά, για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 79 έως 83, ότι η ενίσχυση δεν πρέπει να θεωρηθεί παράνομη και ότι πρέπει να αξιολογηθεί αποκλειστικά βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (92) Επιπλέον των διαπιστώσεων της επί του θέματος αυτού στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας που εξέδωσε, και δεδομένης της θέσης που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένως ότι σε περίπτωση προσφυγής κατά θετικής απόφασης της Επιτροπής εντός των οριζόμενων προθεσμιών και μετέπειτα ακύρωσης της εν λόγω απόφασης από το Δικαστήριο, οι γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, και ιδίως οι αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, δεν εμποδίζουν την Επιτροπή να αποφανθεί ότι ένα δεδομένο μέτρο ενίσχυσης συνιστά παράνομη και μη συμβιβασίμη ενίσχυση ούτε την εμποδίζουν να εκδώσει εντολή ανάκτησης. Στην υπόθεση CELF I ⁽²⁰⁾, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι «οι ενισχύσεις που χορηγούνται κατόπιν θετικής αποφάσεως της Επιτροπής τεκμαίρονται νόμιμες μέχρι την έκδοση της ακυρωτικής αποφάσεως του κοινοτικού δικαστή. Σύμφωνα με το άρθρο 231, πρώτο εδάφιο, ΕΚ, μετά την ημερομηνία της τελευταίας αυτής αποφάσεως, οι επίμαχες ενισχύσεις θεωρούνται ως μη κηρυχθείσες συμβατές με την ακυρωθείσα απόφαση, με αποτέλεσμα η χορήγησή τους να θεωρείται παράνομη». Στην υπόθεση CELF II ⁽²¹⁾, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει τη διαπίστωση του σύμφωνα με την οποία «η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του δικαιούχου της ενισχύσεως δεν μπορεί να δημιουργηθεί από απόφαση της Επιτροπής δεχόμενη ότι η ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά, αφενός μεν, σε περίπτωση κατά την οποία η απόφαση αυτή προσβλήθηκε εμπροθέσμως και ακυρώθηκε ακολούθως από το κοινοτικό δικαστήριο, αφετέρου δε, καθόσον δεν έχει εκπνεύσει η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής ή, σε περίπτωση κατά την οποία ασκήθηκε προσφυγή, καθόσον δεν έχει αποφανθεί οριστικά το κοινοτικό δικαστήριο».
- (93) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εμμένει στην άποψή της ότι η απαλλαγή από τον ΦΑΥ πρέπει να θεωρηθεί παράνομη ενίσχυση. Συνεπώς, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μετά τις 2 Απριλίου 2008 διέπονται από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Παρά ταύτα, ακόμη και αν η απαλλαγή από τον ΦΑΥ έπρεπε να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση, όπως ισχυρίζεται το Ηνωμένο Βασίλειο, θα έπρεπε ούτως ή άλλως να προσαρμοστεί καταλλήλως στις κατευθυντήριες γραμμές του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις κατ' εφαρμογή του σημείου 200 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

5.2.2 Παράβαση του άρθρου 110 της Συνθήκης

- (94) Όπως διευκρινίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 53 και 54, η Επιτροπή έκρινε ότι η μη χορήγηση απαλλαγής από τον ΦΑΥ σε προϊόντα που εισάγονται στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλα κράτη μέλη ενδέχεται να συνιστά παράβαση του άρθρου 110 της Συνθήκης.
- (95) Βάσει του πρώτου εδαφίου του άρθρου 110 της Συνθήκης προκύπτει ότι δεν επιτρέπεται η εφαρμογή εθνικού καθεστώτος όπως είναι το καθεστώς απαλλαγής από τον ΦΑΥ που εφαρμόζεται στη Βόρεια Ιρλανδία βάσει του οποίου προβλέπεται μείωση του συντελεστή ΦΑΥ όσον αφορά τα παρθένα αδρανή υλικά που εξορύσσονται στη Βόρεια Ιρλανδία από παραγωγούς οι οποίοι έχουν συνάψει περιβαλλοντικές συμφωνίες, ενώ πανομοιότυπα προϊόντα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη αποκλείονται από την υπαγωγή στο καθεστώς μειωμένου φορολογικού συντελεστή και φορολογούνται,

⁽²⁰⁾ Υπόθεση C-199/06, Centre d'exportation du livre français (CELF) και Ministre de la Culture et de la Communication κατά Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE), Συλλογή 2008, σ. I-00469, σκέψη 63.

⁽²¹⁾ Υπόθεση C-1/09, Centre d'exportation du livre français (CELF) και Ministre de la Culture et de la Communication κατά Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE), Συλλογή 2010, σ. I-02099, σκέψη 45. Βλέπε επίσης υπόθεση T-116/01, P & O European Ferries (Vizcaya), SA κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-02957, σκέψη 205.

επομένως, με πλήρη συντελεστή ΦΑΥ ⁽²²⁾. Σε αντίθεση με τις παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 85, το γεγονός ότι το καθεστώς μειωμένου φορολογικού συντελεστή εφαρμόζεται αποκλειστικά και μόνο σε συγκεκριμένη περιοχή δεν τροποποιεί την εν λόγω ερμηνεία. Πράγματι, εάν επιτρέπονταν ανάλογα μέτρα, όπως το καθεστώς φοροαπαλλαγής του Ηνωμένου Βασιλείου, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν εύκολα να παρακάμπτουν την αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 110 της Συνθήκης.

- (96) Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ⁽²³⁾, όπως ισχυρίζεται άλλωστε και το Ηνωμένο Βασίλειο, ότι «το κοινοτικό δίκαιο δεν περιορίζει την ελευθερία κάθε κράτους μέλους να δημιουργήσει ένα σύστημα διαφοροποιημένης φορολογίας για ορισμένα προϊόντα, ακόμη και ομοειδή υπό την έννοια του άρθρου 90, πρώτο εδάφιο, ΕΚ». Ωστόσο, τέτοιες διαφοροποιήσεις είναι συμβατές με το ενωσιακό δίκαιο «μόνον αν έχουν σκοπούς που και αυτοί είναι συμβατοί με τις επιταγές της Συνθήκης και του παράγωγου δικαίου και αν ο τρόπος εφαρμογής τους είναι τέτοιος ώστε να αποφεύγεται κάθε μορφή άμεσης ή έμμεσης διακρίσεως εις βάρος των εισαγωγών με προέλευση άλλα κράτη μέλη ή κάθε άλλη μορφή προστασίας μιας ανταγωνίστριας εγχώριας παραγωγής». Όσον αφορά την απαλλαγή από τον ΦΑΥ, είναι προφανές ότι η διαφορετική αντιμετώπιση των εισαγόμενων αδρανών υλικών δεν συνάδει με τις απαιτήσεις περί διαφοροποίησης που καθορίζει το Δικαστήριο.
- (97) Η κατευθυντήρια αρχή στο πλαίσιο του ενωσιακού δικαίου συνίσταται στο ότι οι αρχές της Συνθήκης πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται κατά τέτοιον τρόπο ώστε να υλοποιούνται οι στόχοι τους. Στο άρθρο 110 της Συνθήκης προβλέπονται ειδικές διατάξεις σχετικά με τη διεθνή φορολογία οι οποίες απαγορεύουν στα κράτη μέλη να επιβάλλουν εσωτερικούς φόρους που εισάγουν διακρίσεις. Κατά συνέπεια, για να θεωρηθεί έγκυρο ένα φορολογικό μέτρο, το οποίο συνιστά ενίσχυση, η Επιτροπή πρέπει να βεβαιωθεί, κατά πρώτον, ότι το εν λόγω μέτρο δεν παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 110 της Συνθήκης και, κατά δεύτερον, ότι πληροί όλες τις συναφείς προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 107 και 108 ⁽²⁴⁾. Δεν συντρέχει κανένας λόγος να θεωρηθεί ότι ένα μέτρο ενίσχυσης που τίθεται σε εφαρμογή υπό τη μορφή φοροαπαλλαγής μόνο σε συγκεκριμένη περιοχή κράτους μέλους πρέπει να αποτελεί εξαίρεση από την εν λόγω ερμηνεία.
- (98) Εντούτοις, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, με επιστολή της 1ης Απριλίου 2014, δεσμεύθηκε να λάβει διορθωτικά μέτρα για να άρει το ασυμβίβαστο της απαλλαγής από τον ΦΑΥ με το άρθρο 110 της Συνθήκης, μέσω της επιστροφής των ποσών που εισπράχθηκαν και δεν είναι συμβίβασμα με την εσωτερική αγορά βάσει των κριτηρίων που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 99 έως 103. Στόχος του εν λόγω διορθωτικού μέτρου είναι να διευκολύνει την αγορά αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλα κράτη μέλη, καθώς και να παράσχει τη δυνατότητα υπαγωγής των προϊόντων, για τα οποία καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου ο ΦΑΥ κατά την περίοδο ισχύος 2004-2010 του καθεστώτος απαλλαγής από τον ΦΑΥ, στο καθεστώς πίστωσης της τάξης του 80 % του φόρου επί των αδρανών υλικών, το οποίο ήταν διαθέσιμο στους φορείς εκμετάλλευσης λατομείων της Βόρειας Ιρλανδίας που δικαιούνταν απαλλαγή από τον ΦΑΥ. Η θέσπιση του προτεινόμενου καθεστώτος αποσκοπεί στην αντιμετώπιση τυχόν ανισοτήτων που ενδέχεται να προέκυψαν.
- (99) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την αδυναμία, την οποία προέβαλε ως επιχείρημα το Ηνωμένο Βασίλειο σε επιστολή του της 17ης Σεπτεμβρίου 2012, προσδιορισμού των λατομείων της αλλοδαπής που πραγματοποίησαν πωλήσεις αδρανών υλικών που υπόκειντο σε ΦΑΥ και τα οποία εισήχθησαν και χρησιμοποιήθηκαν στη Βόρεια Ιρλανδία. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι οι επιχειρήσεις που κατέβαλαν ουσιαστικά τον ΦΑΥ δεν ήταν λατομεία της αλλοδαπής, αλλά οι εισαγωγείς που εγγράφηκαν ως υπόχρεοι για την καταβολή του φόρου. Κατά συνέπεια, φαίνεται ενδεδειγμένο και συνεπές με την πάγια πρακτική της Επιτροπής ⁽²⁵⁾, οι επιχειρήσεις οι οποίες κατέβαλαν ουσιαστικά τον φόρο και επέφεραν τη φορολόγηση των αδρανών υλικών να είναι αυτές που δικαιούνται την επιστροφή. Το προτεινόμενο αναδρομικό καθεστώς εξασφαλίζει σε οποιονδήποτε προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία ότι είχε καταβάλει στην HMRC τον πλήρη ΦΑΥ επί αγορών αδρανών υλικών, τα οποία εισήχθησαν στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλα κράτη μέλη κατά την περίοδο μεταξύ της 1ης Απριλίου 2004 και της 30ής Νοεμβρίου 2010 («η σχετική περίοδος»), και ότι πληρούσε συγκεκριμένα περιβαλλοντικά κριτήρια και καθορισμένες προϋποθέσεις, το δικαίωμα να απαιτήσει πίστωση της τάξης του 80 % επί του καταβληθέντος φόρου.
- (100) Δεδομένου ότι στο πλαίσιο του αναδρομικού καθεστώτος πρέπει να διασφαλιστεί ότι ο μηχανισμός επιστροφής φόρου αφορά μόνον τις εισαγωγές αδρανών υλικών από λατομεία τα οποία τηρούν τα ίδια περιβαλλοντικά πρότυπα με τα λατομεία της Βόρειας Ιρλανδίας που ήταν επιλέξιμα για την εν λόγω φοροαπαλλαγή, το Ηνωμένο Βασίλειο έπρεπε να μεριμνήσει για την εφαρμογή μηχανισμού ελέγχου. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, προκειμένου το αναδρομικό καθεστώς να είναι ουσιαστικά εφαρμοστέο και όχι αδικαιολόγητα επαχθές, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα ελέγξει εάν τα λατομεία της αλλοδαπής τηρούσαν τα ίδια ακριβώς πρότυπα που επιβάλλονταν στα λατομεία της Βόρειας Ιρλανδίας, διότι στην πραγματικότητα δεν είχαν κανένα απολύτως κίνητρο να το πράττουν, αλλά εάν τηρούσαν, τουλάχιστον, τα περιβαλλοντικά πρότυπα που προβλέπονταν εκείνη τη χρονική περίοδο από τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία που είχε μεταφερθεί στις αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βόρειας Ιρλανδίας θα επιβεβαιώσει τα περιβαλλοντικά πρότυπα κάθε δυνητικού αιτούντος και θα θέσει σε ισχύ ετήσια περίοδο εγγραφής, αρχής γενομένης από την ημερομηνία δημοσίευσης του νομοσχεδίου περί της αναδρομικής φοροαπαλλαγής στο Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽²²⁾ Βλέπε υπόθεση C-221/06, Stadtgemeinde Frohnleiten και Gemeindebetriebe Frohnleiten GmbH κατά Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, Συλλογή 2007, σ. I-09643, σκέψεις 56 έως 73.

⁽²³⁾ Βλέπε υποσημείωση 22.

⁽²⁴⁾ E. Szyszczak, Research Handbook on European State Aid Law (Εγχειρίδιο έρευνας σε θέματα ευρωπαϊκού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων), Edward Elgar Publishing Limited, Ηνωμένο Βασίλειο, 2011, σ. 287.

⁽²⁵⁾ Υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C-43/02 (πρώην NN 75/01) — Λουξεμβούργο, υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C-7/05 — Σλοβενία, υπόθεση κρατικών ενισχύσεων NN 162/A/2003 και N 317/A/2006 — Αυστρία, υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C-4/09 (πρώην N 679/97) — Γαλλία.

- (101) Προκειμένου να δικαιούται τη φοροαπαλλαγή, ο αιτών θα πρέπει να υποδείξει το λατομείο εκτός των συνόρων του Ηνωμένου Βασιλείου από το οποίο προήλθαν τα αδρανή υλικά και να υποβάλει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βόρειας Ιρλανδίας αίτηση χορήγησης πιστοποιητικού στο οποίο να βεβαιώνεται ότι το λατομείο συμμορφωνόταν κατά την περίοδο εκείνη με περιβαλλοντικά πρότυπα σύμφωνα προς την ενωσιακή νομοθεσία. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος θα προβεί στη συνέχεια σε διαβούλευση με τις αρχές άλλων κρατών μελών, ούτως ώστε να επιβεβαιωθούν τα εφαρμοστέα πρότυπα και η συμμόρφωση με αυτά. Εφόσον το αποτέλεσμα της διαβούλευσης είναι θετικό, το Υπουργείο Περιβάλλοντος θα εκδώσει κατόπιν πιστοποιητικό συμμόρφωσης, το οποίο θα πρέπει να τεθεί στη διάθεση της HMRC ⁽²⁶⁾ προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η υπηρεσία έχει στην κατοχή της τις απαραίτητες πληροφορίες για την περαιτέρω εξέταση των αιτήσεων επιστροφής φόρου. Για αιτήσεις σχετικά με το ίδιο λατομείο θα ισχύει το ίδιο πιστοποιητικό.
- (102) Οι αιτήσεις για επιστροφή φόρου θα πρέπει να περιέχουν τις εξής έγγραφες αποδείξεις: ότι τα αδρανή υλικά αγοράστηκαν από λατομείο άλλου κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου· ότι το λατομείο έχει λάβει πιστοποίηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος· ότι έχει καταβληθεί εξ ολοκλήρου ο ΦΑΥ· και ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση χορήγησης απαλλαγής για άλλους λόγους. Οι αποδείξεις αγοράς θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν κατάλληλα εμπορικά έγγραφα, στα οποία να εμφανίζεται η ημερομηνία συναλλαγής και η προέλευση των αδρανών υλικών. Η ταυτότητα οφειλής του φόρου επί των αδρανών υλικών του εγγεγραμμένου φορολογούμενου θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως αποδεικτικό στοιχείο του γεγονότος ότι καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου ο ΦΑΥ και ότι δεν έχει υποβληθεί άλλη αίτηση φοροαπαλλαγής. Τα στοιχεία αυτά βρίσκονται στα αρχεία των φορολογουμένων, δεδομένου ότι στις αρχές υποβάλλεται μόνο το συνολικό ποσό του οφειλόμενου φόρου επί των φορολογητέων αδρανών υλικών που αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι δυνητικοί αιτούντες κατά την υποβολή αυτών των δικαιολογητικών εγγράφων λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει από τη θέσπιση του καθεστώτος απαλλαγής από τον ΦΑΥ ⁽²⁷⁾. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο απαιτεί μόνον εύλογα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είναι διαθέσιμα για την αναδρομική απαλλαγή, δεδομένου ότι δεν τηρούνται δημόσια αρχεία που να περιέχουν όλες αυτές τις πληροφορίες.
- (103) Το διορθωτικό μέτρο με αναδρομική ισχύ που προτείνει το Ηνωμένο Βασίλειο παρουσιάζει τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά:
- α) Θα δημοσιοποιηθεί ευρέως, μεταξύ άλλων μέσω καταχωρίσεων στον εθνικό Τύπο της Βόρειας Ιρλανδίας και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας. Δεδομένου ότι ως σημείο φορολόγησης για τον φόρο επί αδρανών υλικών που προέρχονται από εγκαταστάσεις εκτός των συνόρων του Ηνωμένου Βασιλείου λογίζεται η χρονική στιγμή κατά την οποία τα αδρανή υλικά καθίστανται αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, δηλαδή υπόκεινται σε συμφωνία προμήθειας στο Ηνωμένο Βασίλειο, χρησιμοποιούνται για κατασκευαστικούς σκοπούς ή αναμειγνύονται με οποιοδήποτε άλλο υλικό εκτός από νερό, οι δυνητικές επιλέξιμες επιχειρήσεις θα μπορούσαν να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια βάσει των στοιχείων εγγραφής στο μητρώο του φόρου επί των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία. Κατά συνέπεια, η δημοσιοποίηση του αναδρομικού καθεστώτος θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, επιστολές προς κάθε εγγεγραμμένη επιχείρηση στο μητρώο του φόρου επί των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε προσώπου είχε ενδεχομένως εγγραφεί στο εν λόγω μητρώο κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου, αλλά έχει διαγραφεί έκτοτε από αυτό.
 - β) Η αναδρομική φοροαπαλλαγή θα θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο του αμέσως επόμενου εφικτού φορολογικού νομοσχεδίου μετά την έκδοση της απόφασης από την Επιτροπή. Το Ηνωμένο Βασίλειο ενημέρωσε την Επιτροπή ότι οι εργασίες σχετικά με το σχέδιο νομοθετικής πράξης ξεκίνησαν ήδη από την Απρίλιο του 2014, και έχει ήδη παράσχει στην Επιτροπή ένα δείγμα του εντύπου για την επιστροφή του ΦΑΥ. Προβλέπεται ότι το αναδρομικό καθεστώς θα μπορέσει να τεθεί σε ισχύ τον Απρίλιο ή τον Μάιο του 2015.
 - γ) Θα προβλέπει περίοδο διάρκειας ενός έτους για την εγγραφή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, αρχής γενομένης από τη χρονική στιγμή δημοσίευσης του νομοσχεδίου, εξασφαλίζοντας επαρκή χρόνο στο Υπουργείο Περιβάλλοντος για τη διεξαγωγή έρευνας όσον αφορά τα σχετικά λατομεία.
 - δ) Η συνολική διάρκεια ισχύος του καθεστώτος ορίζεται σε τέσσερα έτη από την ημερομηνία έγκρισης της νομοθεσίας (δηλαδή κατόπιν της βασιλικής έγκρισης του φορολογικού νομοσχεδίου).
 - ε) Δεν θα υπόκειται σε περιορισμούς ως προς το ύψος του επιστρεφόμενου ποσού.
 - στ) Θα συμπεριλαμβάνει την καταβολή τόκων στο πλαίσιο της αναδρομικής επιστροφής του φόρου. Το επιτόκιο θα υπολογιστεί σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽²⁸⁾.
 - ζ) Θα διασφαλίζει τη διεκπεραίωση των πληρωμών το ταχύτερο δυνατόν (το ακριβές χρονικό διάστημα θα εξαρτάται από τον χρόνο που χρειάζονται οι αρχές άλλων κρατών μελών για να ελέγξουν τις περιβαλλοντικές πιστοποιήσεις των λατομείων από τα οποία εισήχθησαν τα αδρανή υλικά στη Βόρεια Ιρλανδία).
- (104) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύτηκε να θεσπίσει κατάλληλη νομοθετική πράξη για την άρση τυχόν διακρίσεων που εισήχθησαν ενδεχομένως κατά το παρελθόν.

⁽²⁶⁾ Η HMRC ήταν η αρμόδια υπηρεσία για την επιβολή του φόρου και τη χορήγηση της φοροαπαλλαγής.

⁽²⁷⁾ Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται κατά κανόνα να τηρούν φορολογικά στοιχεία έξι ετών για τους σκοπούς του φόρου επί των αδρανών υλικών.

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

5.2.3 Αξιολόγηση βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις

- (105) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 56, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καταλήξει σε ασφαλές συμπέρασμα σχετικά με την αξιολόγηση της απαλλαγής από τον ΦΑΥ βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, λόγω αμφιβολιών που διατηρούσε ως προς το άρθρο 110 της Συνθήκης. Δεδομένου ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα θεσπίσει κατάλληλη νομοθετική πράξη για την άρση τυχόν διακρίσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του μέτρου, η Επιτροπή είναι πλέον σε θέση να συναγάγει το συμπέρασμα ότι το εν λόγω μέτρο είναι συμβιβάσιμο με την εσωτερική αγορά βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (106) Η Επιτροπή σημειώνει τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η ΒΑΑ όσον αφορά την αξιολόγηση του μέτρου στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, καθώς και τις αντίστοιχες παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Επιτροπή εκτιμά ότι δεν έχουν προβληθεί νέα επιχειρήματα τα οποία δεν είχε ήδη λάβει υπόψη και ότι δεν συντρέχουν λόγοι για την τροποποίηση της αξιολόγησης που περιλαμβάνεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

5.2.4 Αξιολόγηση βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις

- (107) Στο πλαίσιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή προέβη σε αξιολόγηση του συμβιβάσιμου του μέτρου με την εσωτερική αγορά βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις. Η αξιολόγηση της Επιτροπής ήταν θετική ως προς όλες τις παραμέτρους, εκτός από τη συμμόρφωση προς το σημείο 158 (στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις, δηλαδή όσον αφορά τα κριτήρια αναγκαιότητας, βάσει των οποίων έπρεπε η ουσιαστική αύξηση του κόστους παραγωγής που συνεπάγεται ο ΦΑΥ να μην είναι δυνατόν να μετακυλιστεί στους καταναλωτές χωρίς σημαντική μείωση των πωλήσεων για τους δικαιούχους της απαλλαγής από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία.
- (108) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή επισήμανε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει δεόντως υπόψη τις επιπτώσεις του γεγονότος ότι οι παραγωγοί μεταποιημένων προϊόντων από αδρανή υλικά ουδέποτε κατέβαλαν εξ ολοκλήρου τον ΦΑΥ επί των αυξημένων μέσων τιμών στη Βόρεια Ιρλανδία σε σύγκριση με τις αυξήσεις των τιμών που σημειώθηκαν στη Μεγάλη Βρετανία το 2001 και το 2002, μετά τη θέσπιση του ΦΑΥ. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πλέον υποβάλει εκτίμηση των επιπτώσεων των εν λόγω μεταποιημένων προϊόντων και τα αντίστοιχα στοιχεία καταδεικνύουν ότι, πράγματι, το επίπεδο της αύξησης των τιμών συντείνει προς την αδυναμία μετακύλισης του κόστους του φόρου (βλέπε αιτιολογική σκέψη 46).
- (109) Επιπλέον, όσον αφορά την απόδειξη της μείωσης των πωλήσεων, η Επιτροπή επισήμανε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με την εξέλιξη των αγορών αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία μετά το 2002. Τα στοιχεία που διαβιβάστηκαν παρουσίαζαν αύξηση της παραγωγής από το 2004 έως το 2007. Όπως επισημαίνεται στις αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 49, διαβιβάστηκαν στοιχεία από αντιπροσωπευτικό δείγμα των παραγωγών αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία, συμπεριλαμβανομένων των τάσεων της παραγωγής. Ωστόσο, οι τάσεις αυτές είναι παρόμοιες με τις τάσεις που παρατηρήθηκαν στον κατασκευαστικό κλάδο και επηρεάστηκαν σε μεγάλο βαθμό από την οικονομική ύφεση που ξεκίνησε το 2008 και δεν είναι επομένως τα πλέον κατάλληλα ώστε να αποδειχθεί η μείωση των πωλήσεων λόγω της θέσπισης του ΦΑΥ.
- (110) Η Επιτροπή επισήμανε περαιτέρω στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι δεν είχαν προσκομιστεί στοιχεία προς επίρρωση του ισχυρισμού ότι η αύξηση του κόστους είχε αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών των φορέων εκμετάλλευσης και ότι μείωσε τα κέρδη τους. Παρά τις μείζονες δυσκολίες που αντιμετώπισε κατά τη συγκέντρωση των σχετικών στοιχείων, το Ηνωμένο Βασίλειο προσκόμισε όντως στοιχεία προς επίρρωση του εν λόγω ισχυρισμού, όπως αναφέρεται στα τμήματα 2.3.4 έως 2.3.7. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε στοιχεία τα οποία καταδεικνύουν τον υψηλό ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας, καθώς και τα μικρά περιθώρια αύξησης των τιμών που έχουν στη διάθεσή τους λόγω της μεγαλύτερης προσφοράς πλήρως υποκαταστάσιμων προϊόντων, της έλλειψης κάθετης ολοκλήρωσης της αγοράς και του μεγάλου αριθμού παραγωγών με μικρά μερίδια αγοράς (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 34 έως 40).
- (111) Η Επιτροπή επισήμανε επίσης στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι τα στοιχεία σχετικά με την ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή ήταν ενδεικτικά του γεγονότος ότι η ζήτηση είναι ανελαστική. Το Ηνωμένο Βασίλειο παρείχε επεξηγήσεις ότι τα αντίστοιχα στοιχεία αναφέρονταν σε ολόκληρο το Ηνωμένο Βασίλειο και δεν μπορούσαν να αφορούν μόνο τη Βόρεια Ιρλανδία. Η Επιτροπή κάνει δεκτές τις διευκρινίσεις του Ηνωμένου Βασιλείου ότι δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί η ελαστικότητα της τιμής ειδικά για την αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας.
- (112) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μετά τις παρατηρήσεις της ΒΑΑ σύμφωνα με τις οποίες τα οικονομικά στοιχεία που διαβίβασε το Ηνωμένο Βασίλειο, και που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 21 έως 23 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, είναι αβίσιμα και ενδεχομένως παραπλανητικά, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλε περαιτέρω, αναλυτικότερα στοιχεία (αιτιολογική σκέψη 27) όσον αφορά τις τιμές των αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία και τη Μεγάλη Βρετανία. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι η εφαρμογή του πλήρους φορολογικού συντελεστή θα αντιστοιχούσε, πράγματι, σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό της τιμής πώλησης σε μια ήδη συμπιεσμένη αγορά.

- (113) Η Επιτροπή διερεύνησε περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους ο ΦΑΥ μπορούσε να μεταकुλιστεί στους καταναλωτές στη Μεγάλη Βρετανία, αλλά όχι στη Βόρεια Ιρλανδία. Ως προς το σημείο αυτό, η Επιτροπή αποδέχεται την αξιολόγηση που διεξήγαγε το Ηνωμένο Βασίλειο, όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 34 έως 40 και επιβεβαιώθηκε από τη Βρετανική Επιτροπή Ανταγωνισμού στην έκθεσή της σχετικά με τα αδρανή υλικά ⁽²⁹⁾, σύμφωνα με την οποία η αγορά αδρανών υλικών της Βόρειας Ιρλανδίας αποτελεί διαφορετική γεωγραφική αγορά από αυτήν της Μεγάλης Βρετανίας και ότι ενδέχεται οι παραγωγικοί αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία να διαθέτουν μικρότερο περιθώριο ελιγμών για τη μετακύλιση ολόκληρου του φόρου στους πελάτες τους.
- (114) Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμη ότι, προφανώς, τα περιθώρια αύξησης των τιμών στη Βόρεια Ιρλανδία περιορίζονται επίσης σε μεγάλο βαθμό από το υψηλότερο κόστος παραγωγής με το οποίο βρίσκονται αντιμέτωποι οι παραγωγικοί σε πολλές περιοχές. Το Ηνωμένο Βασίλειο κατέδειξε ότι τα στοιχεία που υπέβαλαν τέσσερις από τις πέντε κορυφαίες επιχειρήσεις του κλάδου αποκάλυψαν ότι τα περιθώρια κέρδους είναι ήδη υπερβολικά στενά, με συνέπεια πολλά λατομεία να παρουσιάζουν ζημιόγωνα δραστηριότητα επί σειρά ετών, εξαιτίας επίσης του υψηλότερου κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος και της έκδοσης αδειών εκμετάλλευσης (βλέπε αιτιολογική σκέψη 25).
- (115) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, παρότι δεν κατανέμονται ανά έτος και ανά κατηγορία αδρανών υλικών, τα στοιχεία που διαβίβασε το Ηνωμένο Βασίλειο και παρατίθενται στο τμήμα 2.3.6 καταδεικνύουν πράγματι ότι η βιομηχανία αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία βρέθηκε αντιμέτωπη με σημαντικό εμπορικό άνοιγμα, το οποίο ήταν εν γένει υψηλότερο του 10 %, αγγίζοντας ακόμη και ποσοστό της τάξης του 24,25 %. Όπως τονίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, λόγω των μη δηλωμένων εισαγωγών από τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, το εμπορικό άνοιγμα θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι πολύ μεγαλύτερο. Σύμφωνα με προηγούμενη πρακτική της ⁽³⁰⁾, η Επιτροπή θεώρησε ότι εμπορικό άνοιγμα άνω του 10 % συνιστούσε ήδη απειλή για την ανταγωνιστικότητα του αντίστοιχου κλάδου. Επιπλέον, η Επιτροπή αναγνώρισε το γεγονός ότι το υψηλό εμπορικό άνοιγμα, σε συνδυασμό με μικρά μερίδια αγοράς, καθιστά αδύνατη τη μετακύλιση σημαντικού πρόσθετου κόστους στους καταναλωτές ⁽³¹⁾ χωρίς απώλεια όγκου των πωλήσεων.
- (116) Η Επιτροπή επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα στοιχεία σχετικά με την ασφάλτο και την άμμο δεν χαρακτηρίζονται από την τάση αυτή και παρουσιάζουν πολύ μικρότερο εμπορικό άνοιγμα. Πλην όμως, η άμμος και η ασφάλτος δεν ακολουθούν τις ίδιες τάσεις με τα υπόλοιπα παρθένα ή μεταποιημένα αδρανή υλικά. Γενικώς, τα αριθμητικά στοιχεία καταδεικνύουν μείωση των εισαγωγών και των εξαγωγών. Ωστόσο, προκύπτει ότι οι εισαγωγές άμμου και ασφάλτου έχουν διπλασιαστεί τα τελευταία έτη. Η εξέλιξη αυτή έχει, ασφαλώς, αντίκτυπο στον υπολογισμό του εμπορικού ανοίγματος. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι τα εισαγόμενα μεταποιημένα αδρανή υλικά ουδέποτε υπόκειντο στον ΦΑΥ, και αυτό σημαίνει ότι, μετά την αναστολή της απαλλαγής από τον ΦΑΥ, όταν δηλαδή και η ασφάλτος από τη Βόρεια Ιρλανδία υπάχθηκε στον πλήρη συντελεστή ΦΑΥ, η εισαγόμενη ασφάλτος κατέστη αυτομάτως πολύ φθηνότερη. Ως εκ τούτου, η τάση στις εισαγωγές θα μπορούσε να έχει επηρεαστεί από τη διαφορά των τιμών.
- (117) Επιπροσθέτως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αγορά αδρανών υλικών για όλες τις κατηγορίες των παρθένων αδρανών υλικών αποτελεί ενιαία αγορά προϊόντων. Αυτό οφείλεται στη δυνατότητα πλήρους υποκατάστασης των διαφόρων ακατέργαστων αδρανών υλικών και επιβεβαιώνεται από τη Βρετανική Επιτροπή Ανταγωνισμού στην έκθεση ⁽³²⁾ που κατάρτισε το 2012, όταν προέβη σε αξιολόγηση των αγορών αδρανών υλικών (παρθένα αδρανή υλικά), τσιμέντου και έτοιμου σκυροδέματος χωρίς να προβεί σε διαχωρισμό της αγοράς αδρανών υλικών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι τα διαφορετικά επίπεδα εμπορικού ανοίγματος για την άμμο και την ασφάλτο, σε σύγκριση με τις άλλες κατηγορίες αδρανών υλικών, είναι άνευ αντικειμένου για την αξιολόγησή της, διότι, πρώτον, η άμμος και η ασφάλτος λαμβάνονται από κοινού υπόψη, παρότι διοχετεύονται σε διαφορετικές αγορές προϊόντων, καθώς η άμμος ανήκει στην πρώτη κατηγορία αδρανών υλικών θραυστών πετρωμάτων και η ασφάλτος αποτελεί μεταποιημένο αδρανές υλικό, και, δεύτερον, τα αριθμητικά στοιχεία επηρεάζονται από τις τάσεις των εισαγωγών, πιθανώς όσον αφορά την ασφάλτο.
- (118) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή εκτιμά ότι το Ηνωμένο Βασίλειο έχει αποδείξει πλέον ότι η σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω του ΦΑΥ δεν θα μπορούσε να μεταकुλιστεί χωρίς σημαντική μείωση των πωλήσεων και ότι πληροῦται ο όρος του συμβιβάσιμου που προβλέπεται στο σημείο 158 στοιχείο γ) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.
- (119) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή μπορεί να καταλήξει σε ασφαλές συμπέρασμα όσον αφορά την αξιολόγηση του συμβιβάσιμου του μέτρου με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (120) Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 40 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε θέσει παρανόμως σε εφαρμογή την τροποποιημένη απαλλαγή από τον ΦΑΥ στη Βόρεια Ιρλανδία, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Ωστόσο, λόγω των υποχρεώσεων εφαρμογής αναδρομικού διορθωτικού μέτρου που δεσμεύθηκε να αναλάβει το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι η τροποποιημένη απαλλαγή από τον ΦΑΥ συνάδει με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2001 και του 2008 για τις περιβαλλοντικές ενισχύσεις.

⁽²⁹⁾ Aggregates — The OFT's reason for making a market investigation reference to the Competition Commission from January 2012.

⁽³⁰⁾ Υπόθεση κρατικής ενίσχυσης N 327/08 — Δανία, αιτιολογική σκέψη 64.

⁽³¹⁾ Ό.π. υποσημείωση 30, αιτιολογική σκέψη 66.

⁽³²⁾ Βλέπε υποσημείωση 28.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η τροποποιημένη απαλλαγή από τον φόρο επί των αδρανών υλικών που έθεσε σε εφαρμογή το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο μεταξύ της 1ης Απριλίου 2004 και της 30ής Νοεμβρίου 2010 είναι συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα τηρήσει τις δεσμεύσεις που καθορίζονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 2

1. Για την άρση της διάκρισης που εισήχθη εις βάρος των επιχειρήσεων οι οποίες εισήγαγαν αδρανή υλικά στη Βόρεια Ιρλανδία και κατέβαλαν εξ ολοκλήρου τον φόρο επί των αδρανών υλικών χωρίς να έχουν δικαίωμα υπαγωγής στο καθεστώς τροποποιημένης απαλλαγής από τον εν λόγω φόρο που εφαρμόζοταν στη Βόρεια Ιρλανδία, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θα θέσουν σε εφαρμογή μηχανισμό για την αναδρομική επιστροφή του 80 % του φόρου που εισπράχθηκε εξ ολοκλήρου από τους εισαγωγείς αδρανών υλικών στη Βόρεια Ιρλανδία κατά την περίοδο μεταξύ της 1ης Απριλίου 2004 και της 30ής Νοεμβρίου 2010.

2. Στο πλαίσιο του μηχανισμού επιστροφής φόρου θα προβλεφθεί περίοδος εγγραφής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βόρειας Ιρλανδίας διάρκειας ενός έτους, αρχής γενομένης από την ημερομηνία δημοσίευσης του σχετικού νομοσχεδίου. Ο μηχανισμός επιστροφής θα εφαρμοστεί επί τέσσερα έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του.

3. Η επιστροφή του φόρου θα θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο του αμέσως επόμενου εφικτού φορολογικού νομοσχεδίου μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης.

4. Ο μηχανισμός επιστροφής φόρου δεν θα υπόκειται σε περιορισμούς ως προς το ύψος του ποσού και θα περιλαμβάνει την καταβολή τόκων με επιτόκιο που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

5. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα δημοσιοποιήσει ευρέως τον μηχανισμό επιστροφής φόρου, μεταξύ άλλων μέσω καταχωρίσεων στον εθνικό Τύπο της Βόρειας Ιρλανδίας και της Δημοκρατίας της Ιρλανδίας.

Άρθρο 3

Το Ηνωμένο Βασίλειο θα ενημερώσει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας ενός έτους από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε ώστε να συμμορφωθεί με την απόφαση.

Θα υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τη διαδικασία επιστροφής φόρου που αναφέρεται στο άρθρο 2, αρχής γενομένης από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης έως και τη λήξη της τετραετούς περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.

Βρυξέλλες, 04 Αυγούστου 2014.

Για την Επιτροπή
Joaquín ALMUNIA
Αντιπρόεδρος